Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№№ 161—162 (1411—1412) ♦ П'ятниця, 30 серпня 1996 року ♦ Ціна договірна

І крута гора для "АВТОЗАЗУ", та не об'їдеш

Стратегічному інвесторові 30% акцій «АвтоЗАЗу»

Кабінет міністрів України розпорядився провести некомерційний конкурс з продажу пакету акцій у розмірі 30% статутного фонду відкритого акціонерного товариства «АвтоЗАЗ».

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі уряду, розпорядженням Кабміну створено комісію для проведення конкурсу, до складу якої увійшли фахівці Міністерства машинобудування, ВПК і конверсії, Міністерства економіки, Фонду держмайна, «АвтоЗАЗу», Запорізької облдержадміністрації, низки проектних інститутів. Очолює комісію заступник міністра Мінмашпрому Вадим Ляшов.

Конкурс провадитиметься відповідно до положення про порядок продажу акцій ВАТ, створених у процесі приватизації на базі майна підприємств, які мають особливе значення для економіки і безпеки держави, на некомерційних конкурсах під інвестиційні зобов'язання (постанова Кабміну від 27 червня 1996 року № 687).

Комісії з проведення конкурсу доручено погодити рішення про визначення переможця конкурсу з Комісією з питань акціонування стратегічно важливих промислових підприємств і подати його на затвердження ФДМ.

Раніше, згідно з планом розміщення акцій ВАТ «АвтоЗАЗ», ФДМ заявляв про намір продати стратегічному інвесторові пакет у розмірі до 51% статутного капіталу.

АТ «АвтоЗАЗ» випускає легкові автомобілі «Таврія» і «Дана». Торік вироблено близько 50 тис. автомобілів.

Керівництво заводу нині провадить попередні переговори щодо інвестицій у виробництво з корейською «Daewoo», італійською «FIAT», американською «General Motors».

Такі великі духовні крила маємо

Голова Верховної Ради Олександр Мороз взяв участь у церемонії нагородження лауреатів Міжнародної премії імені Володимира Винниченка нинішнього року

За час існування незалежної України цією високою нагородою вшановано 17 чоловік, які присвятили себе розвиткові української літератури, благодійницькій діяльності на ниві нашої культури та відродження національних і духовних традицій.

(Закінчення на 2-й стор.).

Грошова реформа: сезон полювання розпочинається 2-го вересня

Виконавчому директору Міжнародного валютного фонду Мішелю Камдессю приписують вислів, згідно з яким грошова реформа — це полювання на тигра... з одним патроном. Невлучний постріл — і мисливець перетворюється на здобич. Якщо це справді так, то сезон полювання, про який сповістила Державна комісія з проведення грошової реформи, у прямому і переносному значенні життєдайний. А патрон, під яким розуміється фінансова стабілізація в Україні, не повинен викликати жодних сумнівів у мисливців. Але сумніви не розсіювались навіть у керівників центральних економічних відомств до самого дня проголошення грошової реформи.

А от про те, в чому сумнівалися, — розповідь на 6-й сторінці.

Хотіли якнайкраще, а вийшло — як завжди

Саме так можна сьогодні охарактеризувати підготовку і проведення грошової реформи. Попри запевнення високих урядовців, останніми днями зафіксовано зростання цін на 10—20 відсотків на різноманітні товари повсякденного попиту. Цікаво, що розпорядженням Кабінету міністрів піднімати їх заборонено, але... з 2 вересня.

На думку **головного консультанта Комітету з питань фінансів та банківської діяльності Верховної Ради Володимира Ясінського,** мораторій на зростання цін треба було встановлювати терміном до двох місяців і з моменту оголошення указу щодо грошової реформи. Однак виконавча влада пішла іншим шляхом.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПРАЦЮ — ПІД ОХОРОНУ!

А то знічев'я підемо з торбами...

Рік у рік працюємо гірше, виробляємо менше, але й те, що створюємо, ледве продаємо, а купити вже й нема за що. Ось нехитра схема нашого буття.

Про якість і продуктивність праці, про умови й можливості працювати прибутково, без фізичних та моральних втрат, давно ніхто не розмірковує. Це було б блюзнірством, зважаючи на більш як сорок тисяч нещасних випадків в одній лише вугільній галузі за рік. Про які трудові успіхи можна мріяти, коли в ті самі шахти спускатися й то небезпечно. А як працювати, тонни вугілля видавати на-гора за умов загальної нестачі елементарного — 355 тис. штук респіраторів (щодня!), 69 млн. штук фільтрів до них, спецодягу, 24 тис. світильників, 34 тис. сигналізаторів наявності метану, 127 тис. саморятівників? Прилади, апаратура на шахтах багатьох виробничих об'єднань не змінювалися по п'ять років і більше.

Для хоч трохи нормальної роботи необхідно засобів індивідуального захисту та охорони праці на 19 трлн. карбованців. Неважко підрахувати, скільки це у гривнях. Набагато складніше такі гроші віднайти і спрямувати точно за призначенням. Цій проблемі було присвячено спільну нараду колегії Мінвуглепрому, Держнаглядохоронпраці, Міністерства охорони здоров'я, Мінфіну, Мінпраці та ЦК профспілки вугільників. Уперше останнім часом на такому високому рівні постало, нарешті, головне виробниче питання — організації й охорони праці.

Матеріал на цю тему і коментар читайте на 7-й сторінці.

Наша гвардія сильна...

У Північній Кароліні на базі 2-ї дивізії морської піхоти США відбулися багатонаціональні навчання з відпрацювання практичних дій спецпідрозділів. Україну представляв взвод морських десантників Національної гвардії. В останній день навчань українські вояки разом із колегами зі США, Грузії та Нідерландів були задіяні для припинення масових умовних порушень громадського порядку. За ходом навчань спостерігав командуючий силами НАТО в Атлантиці генерал морської піхоти США Джон Шиган, який високо оцінив підготовку українських матросів-гвардійців.

У номер

● *Київ*

Грузинський міністр приїде надовго і працюватиме багато

Сьогодні до України з офіційним візитом прибуває міністр закордонних справ Грузії Іраклій Меннагарішвілі. У програмі візиту — зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком, міністром оборони Олександром Кузьмуком. Будуть обговорені питання двостороннього співробітництва, з'ясовані погляди сторін на важливі міжнародні процеси, планують підписати кілька угод. Візит триватиме до 2 вересня.

Нові призначення і звільнення

Указом Президента України міністром у справах науки і технологій призначено Володимира Петровича Семиноженка, міністром соціального захисту населення Петра Павловича Овчаренка. Указом Президента Анатолія Арефійовича Татаринова у зв'язку з виконанням ним функцій і повноважень народного депутата України на постійній основі звільнено з посади голови Координаційного комітету з питань соціальної переорієнтації трудових ресурсів.

● *Вінниця*

Робочий день Прем'єра на Поділлі

Учора Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко відвідав Вінницьку область. У місті Бершаді він виступив на нараді з питань агропромислового комплексу.

● *Сімферополь*

Підписи збирають. Але чи буде сесія?

Збори депутатів Верховної Ради Криму проходили під головуванням заступника голови ВР Криму Юрія Подкопаєва. Депутат Верховної Ради Василь Кисельов зазначив, що хвороба Голови ВР не є достатньою причиною, щоб не проводити сесію.

Після безрезультатних спроб депутатів відкрити роботу сесії, було прийнято рішення просити президію розпочати п'яту сесію Верховної Ради АР Крим 4 вересня 1996 р. Зініційовано збирання підписів парламентаріїв під цією вимогою.

● *Грозний*

Бери шинель...

Триває виведення федеральних сил на місця постійної дислокації. «Нині йде підготовка колон та навантаження матеріально-технічних засобів», — повідомив кореспонденту ІТАР-ТАРС по телефону з Грозного заступник командувача внутрішніх військ у Чечні генерал-майор Потоген Андрієвський. Він зазначив, що, згідно з досягнутими домовленостями, 101-а бригада внутрішніх військ дислокуватиметься в Октябрському районі міста. Решта частин з Октябрського та Ленінського районів Грозного залишать місто. У штабі федеральних сил у Ханкалі кореспонденту ІТАР-ТАРС повідомили, що виведення військ та загонів бойовиків із чеченської столиці виконується на «паритетних засадах». Уже близько 2 тис. російських військовослужбовців та 1900 бойовиків залишили місто. Виведення військ здійснюватиметься до кінця місяця.

З пленуму Вищого Арбітражного суду

Вчора відбулося засідання Пленуму Вищого Арбітражного суду України, на якому були розглянуті питання подальшого вдосконалення роботи арбітражних судів України.

З доповіддю про підсумки роботи арбітражних судів України за 7 місяців 1996 року та завдання, які випливають у зв'язку з прийняттям нової Конституції, виступив голова Вищого Арбітражного суду України Дмитро Притика. В доповіді було порушено проблеми і поставлено завдання, пов'язані з кардинальними змінами роботи арбітражних судів. Насамперед це пов'язано з прийняттям нової Конституції України, у зв'язку з чим постає завдання щодо реформування судової системи, у тому числі і арбітражних судів. Має бути створено спеціалізовану систему господарських судів на чолі з Вищим господарським судом.

За підсумками роботи арбітражних судів України за перше півріччя діяльність арбітражних судів має великі позитивні наслідки, але є й серйозні недоліки.

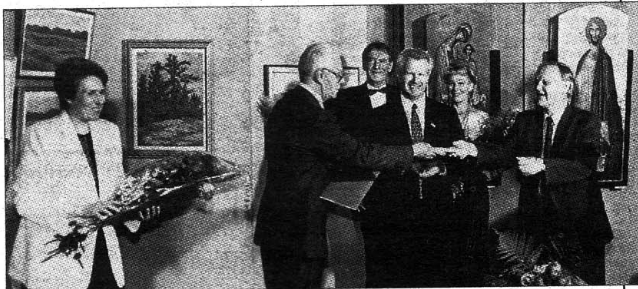
На пленумі був присутній Президент України Леонід Кучма, який виступив з промовою, де особливо акцентував увагу на недопущенні недоліків у роботі арбітражних судів, навів конкретні приклади порушень з боку суддів при вирішенні справ і подальшого невиконання рішень суду.

Президент закликав суддів, посилаючись на Конституцію України, усвідомлювати величезну відповідальність перед державою та народом України за всі наслідки своєї роботи.

Такі великі духовні крила маємо

(Початок на 1-й стор.).

Сімдесятивосьмирічний Роман Смик — лікар із Чикаго, який народився в Івано-Франківську, людина, знана не лише в Україні. Насамперед тим, що сприяє відродженню доброго імені нашого співвітизника Богдана Лепкого —письменника світового рівня, 125-річчя з дня народження якого святкуватимемо наступного року. Видатний діяч за радянських часів був на батьківщині мало вшанований. Пан Роман — куратор спадщини письменника — за свідченням присутніх на церемонії нагородження, любить свою Вітчизну не лише до глибини душі, а й до «глибини кишені». Адже саме завдяки його матеріальній підтримці споруджено пам'ятник Богдану Лепкому в селі Жуків на Тернопільщині, а в Бережанах створено його музей. Крім того, Роман Смик став організатором виставки пам'ятних та філателістичних видань, присвячених ще одній, колись забутій на батьківщині людині — патріархові Йосипу Сліпому. Усі ці матеріали він передав у дар Україні.

Лауреатом стала також відома поетеса Тамара Севернюк. І не лише за свої поетичні збірки, які вже понад десятиліття хвилюють читацькі серця. Ось уже котрий рік поспіль вона контактує з колективами чернівецьких середніх шкіл (саме вони висунули її на здобуття премії), сприяє вихованню і духовному пробудженню молодого покоління.

Ще одна з нагороджених — Людмила Скирда, визнана лауреатом завдяки своїм поетичним збіркам «Оливкова віть», «День душі» та іншим.

— Саме такі люди роблять для нашої «єдиної родини» чи не більше від тих, хто клянеться у любові до України і в той самий час дивиться, щоб вона його не забула, — зазначив Голова Верховної Ради Олександр Мороз на церемонії нагородження. — Треба робити свою справу так відверто, спокійно, чесно, як нинішні лауреати.

За його словами, у деяких «митців», «фахівців» від літератури бурхлива любов до України прокинулася в останні роки. Такі ж люди, як Тамара Севернюк, завжди носять її у своєму серці. Ця любов — суть їхньої творчості. Подібні високі нагороди мають завжди знаходити тих, хто живе по совісті і своїм творчим шляхом довів право бути вшанованим.

Багато славетних представників літератури та мистецтва нового дня України, яких об'єднує саме справжня любов до Батьківщини, зібрав у цей день під своїм дахом вітчизняний Фонд культури. Говорили не лише слова подяки, вшановуючи лауреатів, а й висловлювали занепокоєння сьогоденням нашої культури. Проте, на думку голови Українського фонду культури, поета-академіка, народного депутата України Бориса Олійника, з рук якого винуватці торжества й отримували нагороди, цей складний, сіруватий час обов'язково мине.

Не обійшлося без подарунків. Відомий художник з Канади Микола Бідняк передав Музею Тараса Шевченка, що в Каневі, одну зі своїх картин, а Роман Смик — частину архіву Богдана Лепкого.

Увінчала церемонію нагородження концертна програма Фонду культури «Нові імена України», яка ще раз засвідчила: багата все-таки на таланти наша земля!

Валерій ДРУЖЕНКО.

На знімку: поетеса Тамара Севернюк (з квітами), голова Українського фонду культури, поет-академік Борис Олійник вручає премію лікарю і меценату Роману Смику (у центрі), Голова Верховної Ради Олександр Мороз, художник Микола Бідняк зі своєю дружиною Марією Майчик-Бідняк.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Грошова реформа

Обидва співрозмовники вважають, що органи виконавчої влади не скористалися своїм правом контролю за цінами на споживчому ринку, що, безумовно, не додасть авторитету ані владі, ані новій національній валюті.

Володимир КОРОЛЮК.

Точка зору

Хотіли якнайкраще, а вийшло — як завжди

(Початок на 1-й стор.).

Усе це викликало різку критику голови Комітету з питань соціальної політики та праці ВР Юрія Буздугана. Він вважає, що це — четвертий обман народу виконавчою владою.

Перший обман у тому, що й досі держава не виплатила людям 310 трлн. карбованців. Другий — не вдалося подолати кризу платежів: сукупна заборгованість становить уже 900 трлн. Отже, розв'язання цієї проблеми може спровокувати зростання цін у 4,5 раза.

— То уряд і не планує погашати заборгованість у ході грошової реформи? — таким запитанням зробив висновок Юрій Олексійович, аналізуючи ситуацію.

Він упевнений також, що грошова реформа провокує інфляцію. А четвертим обманом вважає те, що уряд не зумів віддати своїм громадянам борги за вкладами.

Неофіційно

Дерти три шкури. Або дві? Або одну?

У глибокій розгубленості, у зв'язку з наступною грошовою реформою, опинилася торгівля. Особливо її передовий, найближчий до народу фланг — продовольчий. Кинулися було роздувати ціни, щоб успішніше за інших вистрибнути з купонного «лушпиння» у гривню, а тут —урядова постанова. Міністерствам і відомствам, держадміністраціям усіх рівнів, поставлено за обов'язок: **«Звернути особливу увагу на неприпустимість зростання роздрібних цін».** З 2 вересня уряд України заморожує на місяць ціни на товари та послуги.

Тож залишилося лише всього три дні, протягом яких вирішуватиметься жахлива дилема: брати за кілограм однієї і тої самої «варенки» 600 тис. крб. або мільйон, за літр олії двісті, або, вже не розмінюючись на дрібниці, чотириста тисяч, за пачку солі п'ятдесят тисяч замість звичних десяти?

Що й казати, їй-богу, шкода торговий люд, їм же при цьому нам ще й в очі дивитися. Однак дивляться і... піднімають ціни, перефразуючи розхоже прислів'я: «Кому — реформа, а кому — мати рідна».

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Пропоную

Не просто деномінація

Президентові України Леоніду КУЧМІ

Прем'єр-міністрові України Павлу ЛАЗАРЕНКУ

Голові Національного банку України Віктору ЮЩЕНКУ

У зв'язку з введенням в Україні повноцінної національної валюти звертаюся до вас з пропозицією щодо забезпечення не тільки бездоганного в технічному плані, але й соціально справедливого по відношенню до основної частини населення переходу держави до використання нових грошей.

На думку соціалістів, технологія і параметри здійснення цієї, поза сумнівом, надзвичайно важливої акції, здатної істотно вплинути на економічну, соціальну і політичну ситуацію в державі, повинні враховувати і вирішувати, поряд з іншими, й таких п'five найважливіших завдань.

ПЕРШЕ. Співвідношення курсів валют має закладатися з самого початку на користь українських грошей. Оголошений курс, особливо стосовно долара США, явно протекціоністський щодо чужої валюти. За можливих інфляційних змін гривня втрачатиме свою вагу, знецінюватиметься. Тому певний запас міцності її має закладатися вже на початковому етапі. Співвідношення курсів, на наш погляд, мало б бути принаймні один до двох на користь гривні, або хоча б паритетним.

(Закінчення на 6-й стор.).

Депутат порушує проблему

КОЛИ дивишся на безліч кіосків, лоточків, магазинів, суціль заповнених товаром з наклейками «мейд-не-наше», та ще за цінами, що добряче «кусаються», то мимоволі згадуєш крилатий вислів: за державу прикро! Наче ми якась Бананобурундія, де немає ні власної промисловості, ні вікового досвіду виробництва товарів тисяч найменувань і чудової якості, ні кадрів найвищої кваліфікації. Все це в Україні є, можемо й інших багато чому навчити (і таки навчаємо!). А тим часом нам везуть і везуть всілякий «колоніальний» непотріб...

Разом з тим (щоправда, на іншому рівні) нас намагаються переконати: для чого вам виробляти власні комбайни, автомашини, сівалки, різні там плуги та культиватори, коли ви все це можете придбати готовим, без будь-якої мороки? І привозять справді високопродуктивні й зручні в роботі «Джон Діри» і тому подібну техніку. Показують і ненав'язливо так підштовхують: беріть, раз подобається. Наостанок залишаючи «дрібничку»: скільки за це треба платити. А в цьому — головне.

Куди підемо? Вибір — за нами...

Було б дикунством відмовлятися від запозичення передового світового досвіду. Вся суть у тому, в який спосіб це робити. Он Китай також став на шлях реформування своєї економіки. І вже набув досвіду, до якого варто уважно придивитися. Зокрема, основні принципи реформ там полягають у неухильному дотриманні орієнтації **на власне виробництво,** на захист інтересів **свого ринку і свого виробника.** Не цураючись залучення іноземних інвестицій, однак — лише на взаємовигідних умовах. Тож ці принципи практично здійснюються лише за механізмом, кінцевим результатом якого є підвищення зайнятості населення, створення нових робочих місць. А головне — виготовлення товарів на власній території, за умов **формування структури виробництва всіх необхідних товарів.** У тому числі й тих, що виробляються поки що із залученням іноземних інвестицій. За обов'язкової умови: **через систему державного регулювання.** Виходячи, насамперед, з потреб власної країни. Доцільність таких підходів перевірена й доведена практикою побудови моделі нового суспільства в КНР.

Така сама орієнтація — на активну підтримку з боку держави власних виробників — конче потрібна сьогодні й Україні. Зокрема, тих, хто виробляє або здатен виробляти техніку для нашого сільського господарства. На сьогодні ця галузь, поряд з іншими, практично «лежить», без очевидної надії піднятися самотужки. І якщо простежити у динаміці процес того, як методично й цілеспрямовано виштовхувалася у положення «поза грою» галузь нашого сільгоспмашинобудування, як їй «перекривали кисень» щодо фінансування, то складається враження: тут діяла чиясь уміла «рука», наділена владою. Ризикну стверджувати: у владних структурах є люди, не зацікавлені у тому, щоб наша держава мала своє потужне сільськогосподарське машинобудування. Щодо доказів... Спробую їх навести, тим більше, що за ними далеко ходити не треба.

Нині в Україну досить відчутно посунула зарубіжна техніка. Не скажу, що нам збувають якесь технологічно й морально застаріле залізяччя. Ні, у переважній більшості це високопродуктивні сучасні машини й агрегати, що доведено випробуванням їх на наших полях. Виходячи з цього, певні особи з урядових кіл наполягають: беріть, господарники! Брати просто, а ось купувати...

Наведу кілька прикладів, з яких ясно видно, до чого воно ведеться, якщо піддатися на оте наполягання («беріть господарники!»). Так, імпортний зернозбиральний комбайн коштує 368 тисяч доларів. Скажіть, чи може рядове КСП, яке рясно обсіли борги й неплатежі, дозволити собі таку дорогу «обнову»? Та нізащо!

Але основна небезпека в іншому. Знаючи про наше нужденне сьогоднішнє життя, зарубіжні «благодійники» через заангажованих дилерів з числа нашого високого чиновництва пропонують легший варіант: можете заплатити збіжжям з одержаного врожаю. І знаєте, що заломлюють? Мовляв, замість грошей можете відвантажити... **1885 тонн соняшника або 5745 тонн ячменю чи 919 тонн цукру або ж 3911 тонн пшениці!**

Чи взяти комбайн (самохідний) для збирання цукрових буряків. У валюті ціна його —371 тисяча доларів. **Натурою довелось би заплатити: 1990 тонн соняшнику або 5794 тонни ячменю чи 927 тонн цукру або ж 3945 тонн пшениці!**

Нарешті, ще один приклад. У господарстві важко обійтись без обприскувача. Купити? Немає проблем! Бажаєте французький, німецький чи американський? Платіть 57 тисяч доларів і вам його доставлять. **Можливий і «бартер»: 290 тонн соняшнику чи 140 тонн цукру або ж 600 тонн пшениці...**

Цей ряд «цивілізованого» пограбування можна було б продовжити. Але чи варто? **Вже й так видно, що це — грабіжництво.** А ще — пастка довготривалої дії. Адже, придбавши комбайн чи якийсь інший агрегат, господарство змушене буде в разі поламок знову й знову звертатися до фірми-виготовлювача, а значить — платити, платити скільки запросять...

Чи ж є інший вихід? Так. У цьому я особисто переконався, побувавши на ряді наших підприємств.

Одне з них — виробниче об'єднання «Львівхімсільгоспмаш». На сьогодні воно вже готове випускати обприскувачі на рівні кращих світових зразків. Напевне, не всі знають, наскільки важливі ці агрегати для одержання відчутних врожаїв. Вони використовуються для боротьби із шкідниками та хворобами сільськогосподарських культур, а також внесення рідких мінеральних добрив. Вміле їх застосування дає разючі результати. **Скажімо, в Англії, де обприскувачі постійно «прописані» на кожному полі (я спостерігав це на власні очі), пшениця дає по 90-95 центнерів зерна з гектара.**

Коли поглянеш на наші хлібні поля, то на вигляд вони не гірші від англійських. А в кінцевому результаті **від ураження хворобами, шкідниками, від недоодержання необхідних мінеральних добрив ми втрачаємо до 40 відсотків можливого врожаю.** Звідси, мабуть, вже й нефахівцеві з питань агрономії ясно, що застосування чи незастосування обприскувачів має не якийсь локальний характер (у межах окремих господарств), а **стратегічний, бо хлібні запаси держави — це й велика політика.**

Схоже, однак, що в уряді, у Міністерстві сільського господарства і продовольства й зокрема у комітеті з питань сільськогосподарського машинобудування (його очолює Володимир Кравчук) цього й досі не розуміють. Генеральний директор об'єднання «Львівхімсільгоспмаш» Василь Дзера десятки разів бував у кожній з цих високих інстанцій з єдиним проханням: надати підприємству кредит у розмірі 3,3 трильйона карбованців під налагодження масового виробництва обприскувачів. При цьому Василь Михайлович запевняв: **через півроку кредит буде повернено! Маючи на те цілком реальні підстави: після демонстрації на виставці львівського обприскувача його негайно було закуплено, утворилася велика черга бажаючих придбати ці агрегати.**

Чим вони приваблюють наших господарників? У своєму дітищі львів'яни вдало поєднали все найкраще, що набуто у світовій практиці виробництва обприскувачів.

Але при цьому він майже утричі дешевший!

Та, як свідчать реалії нашого дивного буття, очевидно не для всіх. Насамперед для тих, від кого залежить надання кредиту «Львівхімсільгоспмашу». Наголошую: йдеться не про бюджетне асигнування, а лише про короткотерміновий кредит. Але всі докази — мов кулаком у полову. Залишається єдина надія: що цим питанням зацікавиться особисто наш Прем'єр Павло Лазаренко.

Тепер ще один приклад. Бородянське акціонерне товариство, створене на базі екскаваторного заводу, освоїло випуск комбайнів для збирання цукрових буряків.

При створенні комбайна бородянці використали також кращі напрацювання світового досвіду комбайнобудування. Зокрема, німецької фірми «Борекс», з якою укладено угоду на співробітництво. **Німецькі партнери готові інвестувати розгортання виробництва цих комбайнів, надаючи на першому етапі десь 50 відсотків комплектуючих деталей і вузлів, з наступним зменшенням їх поставок до 15 відсотків,** якщо виробництво набере обертів.

Справа вочевидь дуже перспективна. Німецька сторона **готова вкласти у виробництво комбайнів необхідні кошти, не ставлячи при цьому кабальних умов. Підхід — взаємна вигода.** Однак фірма своє інвестування обумовлює одним — наданням гарантій на рівні уряду. Але саме цього, скільки не оббиває урядові пороги президент бородянського акціонерного товариства Анатолій Кирилюк, добитися не вдається.

На такій неповороткості (чи, може, це щось гірше?) держава втрачає вже сьогодні, а невдовзі ми взагалі у розпачі хапатимемося за голову. Адже на порозі — збирання цукрових буряків, які іще недавно називали «солодкими жнивами». Не треба бути пророком, щоб передбачити: для більшості цукросіючих господарств оті жнива стануть гіркими. Бо техніка зношена, побита, бази для її якісного ремонту вже немає. Отже, втрати врожаю неминучі. Ось тоді на чиїсь нерозважливі урядові голови посиплеться дощ і злих, і нетихих слів. **Та від цього втрат буряків, а відтак і цукру, не зменшиться.** Воістину ми дивний народ: спершу лінькувато залазимо у болото все нових проблем, потім «героїчно» намагаємося виповзти на сухе. А поряд же є надійна гатка, на яку заздалегідь вказували розумні й обачливі люди...

Сказане тут я адресую до Кабінету міністрів як мій депутатський запит. Ставлячи питання саме так, глибоко переконаний: не піднявши з колін сільське господарство, ми не зможемо вивести з кризи економіку держави. Тоді як реальні можливості для цього у нас є. Наведені приклади незаперечно доводять це. Але, як бачимо, на шляху їх реалізації — безліч об'єктивних і штучно створених перешкод. **Історично ми поставлені перед вибором: у проведенні реформ орієнтуватимемося на стимулювання власного виробника, на захист власного виробництва — виживемо і збережемо себе як суверенну державу. Піддамося спокусі брати (купувати!) готове — не уникнути нам долі якоїсь напівколоніальної Бананобурундії.** Не треба тішити (дурити) себе і інших: іншого просто не дано. Вибір — за нами. Його маємо робити сьогодні!

Василь СТЕПЕНКО,
народний депутат України.

ДПА замість ДПІ

Указом Президента № 760/96 від 22 серпня 1996 року на базі Державної податкової інспекції України, державних податкових інспекцій по Автономній Республіці Крим, областях, районах, містах і районах у містах створено Державну податкову адміністрацію України та відповідно державні податкові адміністрації у Криму, областях, районах, містах і районах у містах. ДПА є центральним органом виконавчої влади, а її структурні підрозділи на місцях не входять до складу місцевих держадміністрацій. Голова ДПА України за посадою є міністром. Голови державних податкових адміністрацій у Криму, областях, містах Києві та Севастополі призначаються та звільняються з посади Президентом України. Відповідно ці керівники призначають голів податкових адміністрацій нижчих рангів. ДПА підпорядковано підрозділи МВД з боротьби із кримінальним приховуванням прибутків від оподаткування.

Квіти пам'яті - Франкові

У час переосмислення нашої культурної спадщини, відкриття невідомих сторінок української літератури руйнуються і традиційні погляди на образ незрушного Каменяра. Ми відкриваємо нового Франка. Як людину, патріота, громадського діяча, який своєю творчістю і всім життям проголошував незалежність і державність України. У день 140-річчя від дня народження Івана Франка, у Києві була вшанована пам'ять письменника покладанням квітів до пам'ятника йому.

Багато теплих слів та поетичних рядків прозвучало у виступах відомих і молодих поетів, діячів культури, вчених, представників громадських організацій. До святкового дня у Київ приїхав і внук Івана Франка — Ролан Тарасович Франко.

Продовженням святкування ювілею у Національному академічному українському драматичному театрі імені Івана Франка став урочистий вечір-концерт "Встане славна мати, Україна!" за участю провідних артистів України.

Укрінформ.

У номер

Донецьк

Уранці — проект, увечері — гроші

Найближчим часом до складу державної компанії «Укрвуглереструктуризація» увійдуть три шахти області — імені газети «Правда» (Донецьк), «Красный Октябрь» (Єнакієве) і «Ремівська» (Сніжне). Очікується, що вже у вересні цього року під проекти закриття вищезазначених шахт надійдуть кошти від Світового банку. До входження в компанію готується також шахта «Харцизька» виробничого об'єднання «Жовтеньвугілля». Про це йшлося на нараді керівників 50 шахт України, які цього року, за рішенням уряду, мають бути закриті.

Хоча ці підприємства видобувають лише один відсоток українського вугілля, працює тут 10 відсотків зайнятих у галузі робітників. А це — 34 тисячі чоловік. Тож головними проблемами стануть не технічні і навіть не фінансові, а соціальні, насамперед — створення нових робочих місць для колишніх гірників.

Луцьк

На кораблі «Волинь» гостювали волиняни

На прикордонному сторожовому кораблі «Волинь», який входить до складу Балаклавської окремої бригади сторожових кораблів Прикордонних військ України, побувала група представників волинських підприємств на чолі з головою Камінь-Каширської райдержадміністрації Ростиславом Кухтеєм. Волиняни познайомилися з командою, підписали угоду про шефські зв'язки та співробітництво, яка передбачає фінансову, соціально-культурну допомогу морякам, а також проходження служби волинян на кораблі «Волинь».

Луганськ

Нашим депутатам на замітку

Зі стажування у парламенті Канади повернулися студенти Луганського педагогічного інституту Роман Діденко та Дмитро Мірошниченко. Запровадила такі стажування фундація кафедри українознавства в Торонто, яка розробила парламентську програму «Канада —Україна».

Багато що наших хлопців вразило. Приміром, депутати канадського парламенту зобов'язані чотири рази на рік надсилати кожному своєму виборцю письмовий звіт про виконану роботу. Деякі з них роблять це ще частіше.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Літня сплячка закінчилася. Переговори почалися

Візит тижня

Цього тижня було багато візитів на різних рівнях. Україну відвідали Генеральний директор ЮНІДО Мауріcіо Марія-і-Кампос, Верховний головнокомандувач об'єднаних сил НАТО в Європі Джордж Джоулвен, Верховний комісар ОБСЄ у справах нацменшин Макс ван дер Стул. Не применшуючи значення переговорів з цими високоповажними гостями, дозволю собі відзначити, що увага керівництва нашої держави була привернута все-таки до іншого. А саме — до Москви, в якій з одноденним робочим візитом побував Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко.

Дарма, що візит одноденний, про нього поговорювали давно. Зокрема, у кабінетах МЗС прогнозували, що прем'єри обох держав підпишуть... аж 18 двосторонніх документів. Але не так сталося, як гадалося. Вже у Москві з'ясувалося, що до підписання готові тільки три документи: «Про співробітництво у сфері досліджень і використання космічного простору в мирних цілях», «Про науково-технічне співробітництво», «Про співробітництво у галузі карантину рослин» та міжвідомча угода про кооперацію при виробництві продукції військового призначення. Тож з огляду на плани, можна сказати, що здійснити їх уповні не вдалося: підписано тільки чотири документи. Проте обидва прем'єри — і Павло Лазаренко, і Віктор Черномирдін — в один голос заявили журналістам, що задоволені результатами зустрічі.

Очевидно, йшлося про кількість не підписаних угод, а обговорених тем. Наприклад, проблема ЧФ (цього разу Україна дуже стурбована заборгованістю ЧФ за комунальні послуги, а це — 34 трлн. крб., недоданих до місцевого бюджету); делімітація україно-російського кордону (чергова зустріч експертів з цього питання відбудеться 5 вересня в Чернігові); створення робочої групи для розв'язання спірного питання про стягування ПДВ на українські товари. Останнє питання в порядок денний було внесено ледь не в останній момент. Річ у тім, що своїм указом Президент РФ Борис Єльцин зобов'язав з 1 вересня накладати ПДВ на товари, які ввозять з України. Таким чином російська сторона нібито намагається захистити свій ринок від демпінгу. Проте, на думку української сторони, чинність указу повністю зупинить рух товарів в обидва боки. А що 1 вересня завтра, то спільні рішення треба ухвалювати вже нині.

Скоріш за все, з усіх зазначених вище питань вдалося дійти певного компромісу. Більше того, прем'єри знову повернулися до вже трохи призабутої теми — підписання Договору про дружбу і співробітництво. За словами Віктора Черномирдіна, цей документ може бути готовий до підписання ще до засідання змішаної російсько-української комісії зі співробітництва, яке планують на жовтень-листопад. На думку Павла Лазаренка, це буде «документ компромісу», до якого обидві сторони йдуть уже надто довго. Звичайно, щодо конкретних термінів, як-то: вересень, жовтень чи листопад, — не варто робити оптимістичних прогнозів. Як свідчить практика, вони можуть і не справдитися. Але добре вже те, що україно-російські відносини вийшли з літньої сплячки, спричиненої внутрішніми подіями в обох державах: президентськими виборами в Росії і прийняттям Конституції в Україні. Тож, як сказав колись один відомий політик, «процес пішов». А точніше: почався новий черговий етап. Хтозна, можливо, завершальний.

Прикидки тижня

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Невеликий врожай, та великі плани

За останні кілька років, якщо не ускладнювати, зернова політика всередині країни полягає приблизно ось у чому: напередодні весняно-літньої кампанії довколохлібні чиновники урочисто оголошують прогнози на врожай, які йдуть в непам'ять в міру наближення збиральних робіт до кінця. Ближче до осені громадській думці пропонують своєрідний підсумковий звіт, виконаний на рівні не нижче міністерського і витриманий у дусі загальновідомої праці «Як нам реорганізувати Робсельын».

Концептуальний план такого трактату, зачитуваного представникам засобів масової інформації під час прес-конференції або брифінгу, можна викласти одним реченням: тепер не вийшло, а от наступного разу... Найчастіше застосовувані при цьому словосполучення —«об'єктивні й суб'єктивні причини», «складні погодні умови», «найчорноземніша держава», «величезний потенціал», «відродимо славу європейської житниці».

Рік дев'яносто шостий винятком не став. Прогноз на 38-мільйонний урожай зернових під кінець жнив «схуднув» до 28 млн. тонн, тим часом як у 1995-му валовий збір становив 34 млн., що також негусто. Погектарний збір на сьогодні дорівнює 21 центнеру, тим часом як за аналогічний період минулого року — 26,1 центнера. Вал пшениці очікують у межах 14 млн. тонн — вдвічі менший за врожай-90.

Втім, слідом за таким песимістичним цифровим матеріалом, що його виклав на брифінгу в Києві Михайло Зубець, віце-прем'єр-міністр з питань агропромислового комплексу відразу й підбадьорив. Уявіть собі, Україна щороку експортуватиме 10—15 млн. тонн пшениці — ні багато ні мало — на 3 млрд. доларів.

Шлях повернення України до лона держав—житниць Європи пропонується досить простий. Стомившись, либонь, ставити на перспективний, однак уже котрий рік поспіль програшний лот — підвищення продуктивності гектара, в уряді тепер на перший план висувають екстенсивне використання земель. За словами віце-прем'єра, треба розширити посівні площі під зернові до 15—17 млн. га. Адже всього півтора десятка років тому вони становили 20 млн. га і давали непогані дивіденди, а останнім часом їх було безпідставно скорочено. Збільшиться до 7 млн. га і пшеничний лан.

Нова стратегія, вважають у Кабміні, дасть можливість, навіть за такої врожайності, як цього року, вийти на експортний рівень.

Поживемо — побачимо.

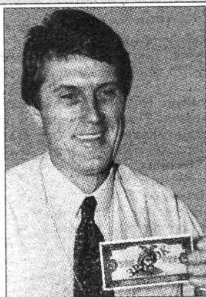
Сергій ВЛАД, незалежний оглядач

Не буває безпритульних грошей

Гаманець тижня

Уже через дві години після офіційного повідомлення про початок грошової реформи під обмінними пунктами валюти столиці спостерігалося пожвавлення: курс американського долара підскочив — і повідкривалися гаманці, зашелестіли фальшиві купюри, шахрайські «ляльки».

Ще за годину стало тісно біля прилавків універсамів —то сполоханий чутками споживач скуповував харчі на «чорний день». І дарма його переконували по телевізору, що день, який започаткує грошову реформу, світлий. Нічого не вдієш — такими нас виростала вчорашня щаслива доба.

Того ж вечора сусід бив кулаком себе в груди: «Та не може такого бути, щоб держава не відкусила від мого шматка!» Озираючись на пошарпані шпалери його крихітної кухні, я переконував: «Не відкусить!».

І тому, зрештою, що Президент і уряд уже збагнули, що він — сухорлявий, галасливий, похмільний— і є часткою цієї держави. А відтак — її головним інвестором. І не треба робити його телепнем. Бо раптом з'ясується, що він упевнений: не буває безпритульних грошей — і в цьому вся проблема. І ті 400 трильйонів карбованців, які, як йому сказали, обертаються поза розрахунковими кишенями держави, є не чим іншим, як мірилом довіри народу до свого уряду, парламенту, до свого Президента. Спрямуй їх на товарний або валютний ринки, раптом каже він, і ціни розірвуть країну на шматки. А вона й без того — не лялечка. Тому, міркує далі мій сусід, це добре, що держава намагається здійснити грошову реформу, не відходячи від каси і від обмінних пунктів. І він вірить Нацбанку, коли той запевняє, що масштаб обміну — 1 гривня за 100 тисяч карбованців — буде збережено до кінця реформи. Щоправда, лукаво мружить око: уявляєш, яка сила-силенна фальшивих купюр віднайде притулок у гаманцях простих смертних!? Тільки гіпотетично, подейкують, в Україні віднайдено вже понад два десятки способів виготовлення фальшивої готівки.

Проте й цей факт, на переконання мого сусіди, свідчить про своєчасність і розумний підхід до проведення грошової реформи, яку він просто називає макроревізією. Це слово йому до вподоби найбільше.

— Поглянь, з чого все починається, — радить він. —Усі комерційні банки щодня почали звітувати про залишки коштів на кореспондентських рахунках, ліміти готівки на всіх підприємствах і в організаціях беруть під урядовий ковпак, припиняється діяльність обмінних пунктів, які вже сьогодні вдаються до нечистої гри. А головний банкір повідомив про майже три десятки нових законопроектів, які стосуються змін у податковій, ціновій та кредитній політиці. До слова сказати, без змін на усіх цих фронтах гривні просто не вижити. Зрештою, це і є чесно зароблений державою кусень від проведення грошової реформи.

Тут сусід знову хитро мружить око: «Хоча керівники підприємств як уникали сплати податків, так і уникатимуть, а круті бізнесмени як пересмикували свої карти, так і пересмикуватимуть. Але то буде не провина реформи, бо, здається, вперше держава грає чесно».

Запитання тижня

Державні стипендії видатним людям країни

Розпорядженням Президента України призначено державні стипендії видатним діячам науки, освіти та культури. Серед удостоєних уваги глави нашої країни академік Микола Амосов, професор Михайло Брайчевський, член-кореспондент НАН Іван Шека, народні художники України Тетяна Яблонська та Анатолій Базилевич, композитор Олександр Білаш, письменники Павло Загребельний, Микола Руденко та Іван Чендей, народні артисти Євгенія Мірошниченко, Раїса Кириченко, Ольга Кусенко, Володимир Дальський та Нонна Копержинська. Усього —110 стипендіатів.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

«Дерегус? А кто это такой?»

Переглянувши список прізвищ видатних діячів науки, освіти та культури, котрим розпорядженням Президента України призначено державні стипендії, я, на здивування, не побачив у ньому прізвища академіка Михайла Дерегуса — видатного українського живописця й графіка. Його твори експонуються в усіх музеях України, їх бачили в багатьох європейських столицях. Виставляв свої роботи Михайло Дерегус в країнах Америки, Австралії, Азії. Й нині 92-літній Майстер продовжує свою творчу працю.

Шукаючи причину того, що сталося, мені довелося розмовляти з багатьма чиновниками і Міністерства культури та мистецтва, і Кабінету міністрів та адміністрації Президента. Дехто починав розмову словами: «Дерегус? А кто это такой?». Відгукнувся на наше прохання прокоментувати цей прикрий випадок керівник служби з питань гуманітарної політики при адміністрації Президента Василь Кремень.

—Бачите, стипендій обмежена кількість, а тих, кому потрібно дати її, багато.

—Але ж Михайло Дерегус належить до найвидатніших діячів нашої культури XX століття. Його ім'я відоме далеко за межами України.

—Ми ще будемо переглядати списки...

—Майстрові йде 93-й рік!..

Далі немає рації продовжувати діалог, бо суть його звелася до звичайних аргументів.

Сталося те, що мало статися.

Колектив Верховного Суду України глибоко сумує з приводу передчасної смерті судді Верховного Суду

СИДОРЕНКА Сергія Прокоповича

і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Тетяна ЇВЖЕНКО, «Голос України»

Захистіть дитину!

Як захистити дитину? Відповідь на таке запитання цими днями намагаються дати на семінарі, організованому у Києві Українською правничою фундацією, міністерствами юстиції та закордонних справ України і Радою Європи.

Учасники семінару поставили на меті порушити одну з найактуальніших нині проблем: вдосконалення українського законодавства з питань захисту дітей згідно з міжнародними нормами. Йдеться про права на усиновлення, правовий статус позашлюбної дитини, вимоги європейського законодавства щодо забезпечення прав дітей.

Звичайно, найболючіша для нас тема — всиновлення українських дітей іноземцями. З одного боку, держава таким чином віддає за кордон своє майбутнє, бо хто з них, всиновлених англійцями або французами, знатиме рідну мову, пам'ятатиме про справжню батьківщину? З іншого, чи гуманно силою закону залишати цих дітей у країні, де через зубожіння більшість сімей не може як слід подбати і про власну дитину. Зауважимо, подбати — це не лише нагодувати і вдягнути...

А в чиї руки, під захист яких законів ми віддаємо покинутих українськими батьками дітей? Чи може держава простежити за їхнім закордонним життям і вихованням? Це стало темою розмов на семінарі експертів та представників директорату Ради Європи з правових питань.

Утім, наші діти — і на батьківщині, і в рідних сім'ях — потребують захисту. Чомусь ми ніяк не привчимося до думки, що дитина — особа, котра має не лише обов'язки, а й права. Коли б нам, дорослим, щодня наказували, що робити, повчали — як, диктували кожен наш крок, позбавляючи права вибору, а до того ще й часто-густо били (погодьмося, це не рідкість) за невиконані вказівки, то закон вже якось захистив би наші людські права. А діти — беззахисні. І подбати про їхні права можемо тільки ми: і силою законів демократичної правової держави, якою Україна прагне стати, і силою нашої любові.

Наша людина в Бонні

ПАН Хенекке Граф фон БАСЕВІТЦ перед від'їздом на батьківщину у зв'язку із закінченням строку його повноважень зізнався, що саме в Києві пережив надзвичайно щасливі хвилини.

І справді, не часто таланить на такі збіги: першим посольством у незалежній Україні стало посольство Федеративної Республіки Німеччини, а пан Хенекке Граф фон Басевітц — першим Надзвичайним і Повноважним Послом цієї країни у нашій державі. І хоч дипломатична кар'єра у пана посла насичена цікавими і важливими призначеннями, однак в Україні він, за його ж словами, щодень робив нові відкриття, а серед них найголовніше: нелегко народжуються не лише люди, а й нові держави...

Давно повернувся на батьківщину пан Басевітц. Нині він очолює управління з прав людини та гуманітарної допомоги міністерства закордонних справ Німеччини і залишається вірним другом України. Тож коли торік у Харкові сталася аварія на очисних спорудах, то саме Німеччина першою і в найкоротший термін надала місту необхідну допомогу. І хоч у світі ще багато країн, якими опікується очолюване паном Басевітцем управління, однак він завжди в курсі подій, що відбуваються в Україні.

На знімку: прикріплювати вивіску — не обов'язок пана посла, однак це був саме той випадок, коли він залюбки змінив професію. Перше посольство в незалежній Україні відкрито!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Залізне серце» Європи

ПРО ТЕ, що Ейфелева вежа є символом Парижа, ви, напевне, чули з дитинства. Але наскільки цінують її інші європейці, стало зрозуміло зовсім недавно, коли цілком авторитетний соціологічний інститут СОФРЕС провів з цього приводу перше міжнародне опитування.

Результати виявилися цікавими, повідомляє ІТАР-ТАРС. Жителі багатьох країн вважають, що створіння французького інженера Гюстава Ейфеля цілком може претендувати на роль емблеми не тільки Парижа, а й усієї Європи. Більшість італійців упевнені, що навіть їх національна гордість — Пізанська «башта, що падає» — не може конкурувати з Ейфелевою. І 60 відсотків англійців — прихильники саме «витонченої парижанки», а не лондонського Біг Бена. Тільки німці залишилися вірними до кінця національним «святиням», відзначивши, що справжнє серце Європи — це Бранденбурзька брама Берліна.

Чи можна повірити нині, що на початку нашого століття Ейфелеву вежу ледь не знесли, аби вона не «псувала вигляд», а французька інтелектуальна еліта, зокрема Еміль Золя та Поль Верлен, вважала її «потворним залізним чудовиськом»?

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Ера сепаратизму

МІЛЬЙОНИ людей у різних куточках планети намагаються здобути незалежність або ж заявити про свої претензії на неї. Воюють в Чечні, дипломатично маневрують у Придністров'ї й на Тайвані, приводять у дію вибухові пристрої в Країні Басків, на Корсиці... Які шанси на здобуття незалежності в багатьох нечисленних націй, народів чи, як кажуть науковці, соціумів?

Філософія: сепаратизм і самовизначення — близнюки-браття?

— Що значить самопроголошена республіка? А Україна що, не самопроголошена? Хіба не сам її народ проголосив незалежність? Ми невизнані — а чому десь там, в Брюсселі чи Вашингтоні, мають вирішувати: визнавати чи не визнавати державу, коли за це проголосував її народ? — гаряче доводив мені один з лідерів і самопроголошеної, і ніким не визнаної Придністровської Молдавської Республіки. Щодо вживання слова «самопроголошена» — я з ним, в принципі, згоден. Щодо визнання чи невизнання... Здається, мій співрозмовник — політичний романтик.

Існують два поняття, які дуже часто виявляються або протилежними за змістом, або, зрештою, тотожними. Перше, з яскраво негативним забарвленням, —сепаратизм. Інше — світле, освячене міжнародними деклараціями — право нації на самовизначення. Здавалося б, залишається відповісти на одне-однісіньке запитання — де закінчується сепаратизм і розпочинається самовизначення? — і питання «бути чи не бути?» відпадає саме по собі. Але відповідають на це запитання, в першу чергу, саме в Брюсселі чи Вашингтоні. Чи завжди вірно і об'єктивно?

Чечня. Силою приєднана до Російської Імперії на початку XIX століття, держава час від часу намагалася, самовизначитися: виступи під проводом шейха Мансура, імама Шаміля, абречество, антибільшовицький рух, сучасна війна... І що ж? «Чечня була і залишається частиною Росії, —заявив нещодавно представник американського держдепартаменту Ніколас Бернс. — Такою її визнає світове співтовариство, в тому числі США. Цей конфлікт — внутрішня справа Росії і чеченців...» Отже, позиція Заходу, Америки, яка проголошує себе передовим борцем за права людини, — чеченці не мають права на самовизначення. Звичайно, час од часу, після чергової надто бурхливої операції із «зачистки» якогось чеченського містечка, Росії м'яко докоряють: що ж ви, хлопці, палку перегинаєте ?.. Але відразу ж поплескують по плечу: хоча, звісно, це ваша внутрішня справа...

За конституцією колишнього СРСР усі союзні республіки мали право на самостійність. Звичайно, так було лише на папері. Але згадаймо грудень 1991-го: чи багато держав визнали (а до цього — голосно підтверджували право нашої держави на самостійність) Україну після доленосного референдуму про незалежність, доки не махнула, образно кажучи, білою хустинкою Америка? Всі, в тому числі й ми самі, напружено дивилися то в бік Вашингтона, то — Москви. І прикладів, коли визнання чи невизнання тієї чи іншої держави залежить не від права на це визнання, а від багатьох інших факторів, чимало.

Велика політика: право вирішувати міцніше за право на самовизначення

Ні для кого не секрет, що більшість простих громадян, політиків і, цілком можливо, урядовців симпатизує боротьбі того таки чеченського народу проти російської збройної армади. Але велика політика не визнає людських симпатій чи антипатій, тут діють інші, інколи жорсткі чи навіть жорстокі, закони. За ними світове співтовариство відповідає не на запитання «Має держава право на самовизначення чи ні?», а «Чи вигідно це самому співтовариству?». І саме з цих міркувань запитання мого придністровського співрозмовника щодо прав Брюсселя чи Вашингтона вирішувати визнання чи невизнання держави це політичний романтизм.

На перший план виходять міркування безпеки. По-перше, державам-можновладцям не потрібні нові кордони в нестабільних регіонах — а саме такою є, скажімо, Росія, хвора але досить міцна, з якою Захід вважає за краще не загострювати відносини. Тому в жертву приносять Чечню: це нині найяскравіший приклад, коли право сильних світу цього вирішувати міцніше за право народу на самовизначення, коли філософські роздуми про сепаратизм і самовизначення дістаються політичним романтикам. Так само Захід не бажає дратувати комуністичний, але дедалі міцніший і впливовіший Китай, і дуже обережно поводиться з Тайванем, якому помітно симпатизує: хоча навіть і прецедент утворення двох держав з однієї через ідеологічні розбіжності є — існування Південної та Північної Кореї. Інший приклад — Придністров'я, незалежність якого з багатьох причин не може влаштувати Захід: і кримінально-комуністичний «душок» у цьому невеликому регіоні, і те, що самостійне Придністров'я — об'єкт надто прискіпливої уваги з боку тієї ж, не позбавленої імперських амбіцій, Росії, яка тримає там військовий контингент (що, до речі, є дуже вагомою причиною формування української політики, яка однозначно підтримує цілісність Молдови). Але візьмімо, знову ж, Квебек: навіть поява нової держави у межах міцної, стабільної Канади не несе якоїсь загрози безпеці в регіоні; до того ж, давні демократичні традиції, до яких звикли квебекці, не дозволяють комусь заборонити їм реалізацію права на самовизначення.

Існує й інша вагома причина, яка «допомагає» світовому співтовариству вирішити, визнавати чи ні: сильні світу цього зовсім не зацікавлені у створенні прецедентів небажаного «самовизначення». Тому що такі самі проблеми можуть виникнути і у самих верховодів світового співтовариства, і в будь-якої менш впливової держави. Приміром, Франція має завжди неспокійну Корсику, Іспанія — Країну Басків, Велика Британія — Північну Ірландію, Бельгія — Фландрію, Туреччина — Курдистан... Навіть досі благополучна Італія стоїть перед загрозою відколу північної, економічно розвинутої її частини і створення так званої Падуанської республіки. Держави колишнього соцтабору, власне, нічого не вирішують, але й вони не бажають мати зайві проблеми: Югославія — з албанцями в Косово, Румунія — з угорцями в Трансильванії, Україна — з Кримом, Молдова — з Придністров'ям, Грузія — з абхазами тощо. Звичайно, всі ці приклади не можна ставити в один ряд, десь народ справді щиро бажає незалежності, десь гору беруть амбіції лідерів, але... навіщо світовому співтовариству зайві клопоти, зайві миротворчі операції? Чи не простіше пожертвувати правом на оте «самовизначення» однієї-двох націй чи народів і відбити охоту до цього в інших? Інші повинні зрозуміти, що самовизначення закінчилися з розпадом соцтабору, це було вигідно Заходу. Світ «проковтнув» надто велику порцію «незалежностей» і до прийняття іншої ще не готовий, це йому зараз невигідно. Зараз —ера сепаратизму.

Сергій ВЛАД, журналіст

Суперечка дорожча за гроші. Навіть великі.

Коли йдеться про курс економічних реформ

УСПІХ будь-якої справи — чи то будівництва будинку, чи то цілої держави — залежить, насамперед, від фінансового забезпечення. Звідси — суперечки в родинах і в уряді на одвічну тему: де взяти гроші. Їх завжди не вистачає ані родинному, ані державному бюджету. В періоди економічних криз — постійних супутників реформ — ці суперечки доходять до чвар на побутовому та державному рівні. Необхідні іноді здоровий глузд і точність банкіра, щоб розібратися у хаосі очевидного.

Подивіться, хто сперечається й про що!

Цього літа суперечка за найбільшим рахунком: чи є досягнута фінансова стабільність в Україні штучною — спалахнула між Міністерством економіки та Національним банком України. Суперечка не виходить за рамки, так би мовити, епістолярного стилю, але найбезпосередніше стосується інтересів усіх підприємців держави. Кого з них, скажімо, не цікавило, який курс українського карбованця до американського долара слід очікувати наприкінці року! На думку тих, хто вважає, що сьогодні відбувається прихована девальвація курсу української валюти, за один «зелений» мали б давати 200 тисяч. А відтак поведінка Нацбанку протягом останнього часу не адекватна поставленій меті — стримуванню інфляції, яка в липні становила рекордно низьку величину — 0,1 відсотка. Посилено ходять чутки, начебто стабілізації курсу українського карбованця досягли за рахунок відмови від кредитування народного господарства, невідповідності реалям позитивної облікової ставки Національного банку і навіть за рахунок заборгованості по заробітній платі. Банкіри реагують мляво, бо довелося б апелювати цифрами, а не фразами.

Об'єктивний аналіз, тим часом, невблаганний. 213 мільйонів доларів — це різниця між сумою, закупленою у першому півріччі Національним банком на біржі, та сумою, проданою на міжбанківському ринку. Мізер, бо вони становлять 2,3 відсотка від загального обсягу продажу трьох основних валют — долара США, російського рубля і німецької марки. Інакше кажучи, у першому півріччі було продано у 4,2 раза більше всієї валюти, ніж за відповідний період минулого року. І це при тому, що темпи зростання карбованцевої маси скорочувалися у 3,1 раза швидше. Очевидно, тут, а не деінде, слід шукати причини стабілізації нинішнього курсу карбованця. Опоненти Національного банку погоджуються, вказуючи на згадані темпи скорочення карбованцевої маси в обігу: мовляв, вони-то й показують усю штучність фінансової стабілізації, не дозволяють підприємствам підвестися з колін, підтверджують розбалансованість макро- і монетарних показників.

Давайте рахувати готівку!

Золоте правило: готівка видається банками суб'єктам господарювання лише в тому разі, якщо вона є на розрахункових рахунках підприємств. Давайте рахувати готівку! В першому півріччі банківськими установами її видано на суму 1 квадрильйон 542 мільярди 440 мільйонів карбованців. Легко підрахувати, що це удвічі більше, ніж за той самий період минулого року. Інакше кажучи, на рахунках у підприємств у звітному півріччі було вдвічі більше коштів, ніж торік. З огляду на зростання цін, тим часом, обсяг видачі готівки поступається минулорічному на 3,9 відсотка. Але хто стане заперечувати, що тривалий час підприємства накручували ціни на продукцію, що її не реалізовано, бо вона не має попиту на товарному ринку?! Або що реальний валовий продукт все ж таки невблаганно скорочувався! А тим часом, повернулося готівки до банків, за статистикою півріччя, у 2,2 раза більше, ніж минулого року — 1 472 961 млрд. карбованців. Чи не свідчить це про номінальне зростання витрат та заощаджень населення і загалом — про оздоровлення споживчого ринку! Як, утім, і про те, що гроші повертаються до офіційної економіки. Безперечно.

Підрахувавши готівку, видану підприємствам, з'ясовується, що і приріст заборгованості зарплати некатастрофічний. І вже ніяк не можна не помітити, що зростає ця заборгованість разом з видачею готівки. А коли так, то на часі говорити не про штучний характер фінансової стабілізації, а про природний відбір за переходу від однієї моделі економіки до іншої. Тобто — про стрімкий розподіл суб'єктів господарювання на лідерів і аутсайдерів реформ. Цей висновок підтверджується багатьма фактами. Коли споживчий ринок зростає реально і номінально, платоспроможність звичайного споживача вже не стримує реалізацію продукції вітчизняного виробництва. Очевидно, справа в іншому — у незадовільній роботі вітчизняних виробників, які живлять внутрішній ринок.

Рахувати, то рахувати! Чимало могли б сказати нашим керівникам підприємств і грошові витрати населення, що, всупереч застереженням, випереджали навіть приріст кредиторів підприємств. Звідси, можна дійти висновку, що не така вже й страшна платіжна криза, як її малюють, попри справді низький рівень життя нашого народу. І порадити підприємствам-аутсайдерам шукати саме тут причину небажання банків підтримувати кредитами явних банкрутів.

Ще один аргумент щодо природного відбору або розподілу підприємців на лідерів і аутсайдерів реформ. Витрати населення на купівлю валюти в першому півріччі перевищили 111 трлн. крб. з темпом 224 відсотки. І це за умов, коли валютні операції втрачали свою привабливість! Як бачимо, чимало вже тих, кого називають новими українцями, і хто, власне, має робити погоду в державі.

Злидні пережили, якось буде з проблисками достатку?

Багаті теж плачуть

Цікаво, що суперечки спалахують, як правило, не на порожньому місці. Адже за пропозиціями посперечатися завжди лунає запитання «На що?» На державному рівні, щоправда, рідко — хіба що сперечаються «під шафе». Але навіть якщо ані слова — все-одно шукай гроші. У суперечці довкола характеру фінансової стабілізації Мінекономіки зажадало додатково 8 трильйонів карбованців кредитних ресурсів. «Відбити» зазначену суму без детального аналізу коштів на балансах підприємств хоча б за два останні роки було неможливо. Та 8 трильйонів цього були варті. І виявилося на поверку, що багаті теж плачуть. Загальний обсяг грошових коштів на балансах підприємств за цей час зростав, як на дріжджах: 699,4 відсотка — за 1994 рік, 259,5 відсотка — за 1995-й. Реально, з урахуванням зростання цін, грошові кошти за цей період зросли з темпом 127,8 відсотка. Причому торік найліквідніші складові частини балансу — розрахункові і валютний рахунки — поповнювалися не так бурхливо. Але, хто не ризикує, той не п'є шампанського: коштів на купівлю акцій було залучено більше, ніж на розрахункові рахунки — 78 трильйонів карбованців. Загалом, це непогано, якби новоявлені акціонери розраховувалися вчасно з партнерами, не розкручуючи взаємну заборгованість. Далі більше — сніговим валом до початку цього року «прикотилися» витрати по незавершеному капітальному будівництву — 107 трильйонів карбованців, що вже зовсім не йшло в порівняння із залишками коштів на розрахункових рахунках (74 трильйони карбованців). І, зрозуміло, «інші обігові кошти» потягнули на 112 трильйонів карбованців. Скринька відкривається просто, бо цей рядок балансу враховує розрахунки з відшкодування матеріальних збитків і втрат від псування матеріальних цінностей. А, простіше кажучи, є джерелом валюти для будівництва шикарних саун і кімнат відпочинку, купівлі іномарок тощо.

Це спантеличило банкірів: чому на кону суперечки стоїть лише 8 трильйонів карбованців кредитних ресурсів, якщо минулого року стаття «Інші обігові кошти» обійшлася державі аж у 72 трильйони карбованців! Та тому що суперечка дорожча навіть за великі гроші, бо, зрештою, мова — про курс реформ.

Мал.Анатолія ВАСИЛЕНКА.

НЕ ПРОСТО ДЕНОМІНАЦІЯ

(Початок на 2-й стор.).

У зв'язку з цим викликають, щонайменше, подив і вимагають відповідної оцінки випереджувальні (ще до оголошення указу про грошову реформу) біржові маніпуляції з новою українською валютою.

ДРУГЕ. Економічна ситуація в Україні така, що основна частина населення (а це не менш як 85 відсотків усіх громадян) не має крупних заощаджень карбованцевої маси. Параметри обміну грошей щодо цих людей могли б залишатися такими, які оголошені. В той самий час інтереси держави вимагають застосування понижувальних коефіцієнтів при обміні карбованцевих сум, що перевищують розумно допустимі межі чесно зароблених грошей. Тим самим держава могла б повернути незаконно отримані наддоходи деяких ділків та зменшити вкидання в оборот величезних сум нової валюти, забезпечивши в цих умовах більш-менш рівні стартові можливості для своїх громадян.

ТРЕТЄ. Грошова реформа — найкраща нагода розв'язати наболілу і гостру проблему зобов'язань держави щодо знецінення вкладів громадян в державному Ощадбанку, в системі державного страхування, а також щодо погашення боргів перед власниками майнових облігацій. Із введенням гривні необхідно одночасно зарахувати на рахунки вкладників і клієнтів нову валюту у сумах, рівнозначних тим, що були на цих рахунках на 1 січня 1992 року. Не зробивши цього, держава не відновить довіри до себе, не переключить потоки грошей у банки, а не у «панчохи». Окрім того, відновити вклади населення — просто обов'язок держави, що починає жити з новою Конституцією, де гарантуються основні права людини і громадянина, в тому числі й економічні.

Наших людей стільки разів обдурювали, вони стільки втратили, стільки натерпілися, що виконати свій обов'язок перед громадянами у цій частині — означає вселити віру в майбутнє, може, вперше за п'ять років незалежності.

ЧЕТВЕРТЕ. Грошову реформу потрібно використати для повної ліквідації кризи платежів і усунення проблеми заборгованості по заробітній платі, пенсіях, стипендіях, соціальних та інших виплатах.

Для цього слід невідкладно провести взаємозалік боргів підприємств, підтримати виробників, поповнивши їхні фінанси оборотними коштами, а також спрямувати у бюджетну сферу суми, необхідні для погашення заборгованості. Не можна розпочинати новий етап економічного життя з колосальним тягарем нерозв'язаних платіжних проблем, інакше це обернеться не оздоровленням економіки, фінансової і соціальної сфери, а перетвориться на профанацію самої ідеї такого оздоровлення.

П'ЯТЕ. Нема і нескоро з'явиться краща від нинішньої нагода істотно вплинути на життєвий рівень громадян. Для виконання норм Конституції України, законів «Про оплату праці», «Про межу малозабезпеченості» необхідно негайно провести комплексну реформу щодо оплати праці, заклавши в основу її мінімальних значень вартісну величину межі малозабезпеченості, не нижчу визначеної Верховною Радою України (6 млн. 800 тис. крб. = 68 гривень), одночасно звузивши співвідношення у доходах на рівні один до п'яти. Це означало б, що частина бюджетників і виробників з порівняно високими доходами через механізми перерозподілу отримають прибавки суттєво менші, ніж основна маса населення. А тим самим більшість громадян істотно поліпшили б своє матеріальне становище. Сьогодні розриви у мінімальних і максимальних доходах подекуди перевищують 100 і навіть більше разів, що є абсолютно неприпустимим. Грошова реформа при реалізації завдання щодо підвищення життєвого рівня населення могла б (і повинна!) зробити стратегічним інвестором вітчизняної економіки власний народ.

Не використати такий шанс, прогавити його — означає на багато років залишити Україні роль вічного прохача і безнадійного боржника.

Переконаний, що врахування і реалізація в ході грошової реформи цих пропозицій — справа надзвичайно важлива і потрібна Україні. Зробіть ці кроки на користь народу України і він достойно оцінить їх. Тоді слова про чесну грошову реформу набудуть реального змісту, а сама реформа виконає важливу стабілізуючу роль.

З повагою
Іван ЧИЖ,
голова Соціалістичної фракції Верховної Ради України.

Ліна КУЩ, «Голос України»

Янгол-охоронець без роботи не залишиться

У ЛЮДЕЙ суворої гірничої професії — свої легенди. Одна з них — про доброго Шубіна, покровителя всіх, хто спускається під землю. Міф про існування доброго духа, який вберігає від аварій і попереджає про можливий вибух, виник у часи, коли про пожежну сигналізацію та датчики для вимірювання концентрації метану й гадки не мали.

Нинішнє покоління шахтарів геть чисто позбавлене романтики, а добрий Шубін у буквальному розумінні загнаний у пляшку — його ім'ям названо новий сорт пива, що виробляє місцевий пивзавод. Тим часом ситуація із безпекою праці вугільників така, що з'явись сьогодні янгол-охоронець, роботи б у нього було непочатий край. Якщо в 1990 році за кожен мільйон тонн видобутого вугілля Донеччина платила двома з половиною людськими життями, то в 1995-му цей показник зріс до 4,7.

Цифри, звісно, усереднені, адже людське життя на десяті частки не ділиться, і свідчать лише про сумну тенденцію.

Де тонко, там і рветься

Так, робота шахтаря завжди була пов'язана з великим ризиком. Проте навіть сухі рядки трагічної хроніки промовляють не так про ризик, як про безладдя на глибині сотні метрів під землею.

11 лютого цього року пожежа на шахті імені Димитрова виробничого об'єднання «Красноармійськвугілля» забрала життя чотирьох гірників.

18 лютого на шахті імені Калініна виробничого об'єднання «Артемвугілля» кліть, у якій знаходилися четверо ремонтників, «переопустили» на неробочий затоплений горизонт. Троє робітників захлинулися, одному вдалося випливти.

8 червня на орендному підприємстві «Шахта імені Засядька» через несправність кабелю стався вибух метаноповітряної суміші. Під землею було 14 чоловік, з яких семеро загинули.

В цілому по галузі за перше півріччя 1996-го сталося 202 нещасних випадки зі смертельними наслідками — на 15 смертей більше, ніж торік. Зростання зафіксовано в об'єднаннях «Дзержинськвугілля», «Шахтарськвугілля» та на шахті імені Засядька.

Блюзнірськи звучить, але більшість нещасних випадків були якоюсь мірою запрограмовані. Гірничо-геологічні умови на шахтах області продовжують погіршуватися. Середня глибина, на якій видобувається «чорне золото», сягнула за 700-метровий рубіж, на 22 вугільних підприємствах вона перевищила один кілометр. Майже 70 відсотків шахт небезпечні за раптовими викидами вугілля, породи й газу, 75 відсотків —за вибухами вугільного пилу. Майже половина шахт працює без реконструкції понад 45 років, близько тридцяти введені в експлуатацію 80—100 і більше років тому.

Та все ж, усупереч твердженням керівників підприємств, більшість нещасних випадків спричинена не так відсутністю коштів, як безвідповідальністю та нехлюйством. За доказами далеко ходити не треба.

Відомо, що половина підземних аварій — пожежі. У той же час 50 відсотків установок автоматичного пожежогасіння на шахтах України несправні. Додайте сюди відсутність води у пожежно-зрошувальних трубопроводах — і уявіть себе в шкурі «гвардійця праці», озброєного лише саморятувальником. Який, до речі, як правило, він залишає за кілька десятків метрів від робочого місця, хоча за інструкцією повинен носити при собі.

— А ви пробували із саморятувальником вагою в сім кілограмів повзти по лаві, та ще й вугілля рубати? — відкрив «секрет масової безпечності» гірник однієї з шахт, де свого часу сталася велика аварія з людськими жертвами. — Зрештою, якщо вже на роду написано померти, тут уже нічим не зарадиш.

Гучно заявляючи про небезпеку шахтарської професії, її представники йдуть шляхом найменшого опору, намагаючись перехитрувати долю. Так, як це спробували нещодавно зробити двоє робітників очисного вибою самостійної шахти «Жданівська». Спуститися вниз вони вирішили, сівши у вантажну вагонетку, не пристосовану для перевезення людей. Канат обірвався, і сумна статистика, що свідчить: кожна п'ята смерть під землею трапляється через шахтний транспорт, — поповнилася ще одним випадком. Які додаткові кошти потрібні, аби кожен, хто спускається під землю, зрозумів: із глибиною, як і з висотою, треба бути на «ви»?

Легше касками об асфальт?

Техніка безпеки виявилася дитям у семи няньок: відповідальних багато, крайнього нема. Звичайно, існує відомчий контроль, який ще ніхто не скасував. Однак із двох лих — або не виконаєш виробничий план, або поступишся принципами щодо охорони праці — директор, як правило, обирає менше: мовляв, переможців не судять. А легкого вугілля не буває.

Покласти край найменшим порушенням мала б середня ланка управлінців — таких у галузі кожен десятий, та й до робочих місць вони стоять ближче. Тим часом лише за півроку загинуло 24 інженерно-технічних працівники, у тому числі 12 гірничих майстрів, тобто людей, безпосередньо відповідальних за стан безпеки на довіреній дільниці. Тож уявіть, який контроль там, під землею, якщо самі контролери дедалі частіше стають жертвами нещасних випадків.

На всіх вугільних підприємствах існують служби охорони праці. Підпорядковані вони безпосередньо генеральним директорам і директорам шахт, і повинні б впливати на дотримання правил ведення гірничих робіт. Марні сподівання: в цілому по області штати таких служб укомплектовані на три чверті. Ще більш вражаюча невідповідність між бажаним і дійсним на окремих самостійних шахтах: укомплектованість «охоронцями» на шахтах «Комуніст» і «Бутовка—Донецька» становить рівно 50 відсотків, а на згадуваній уже шахті імені Засядька — 24 відсотки.

Є ще одна інстанція, назва якої промовляє сама за себе — Державний комітет з нагляду за охороною праці України. Цифри викритих інспекторами Донецького територіального управління Держнаглядохоронпраці порушень, на перший погляд, вражаючі: виявлено близько 8 тисяч порушень, здійснено 642 зупинки робіт, оштрафовано 104 особи, у тому числі перші керівники, кількох з них звільнено. А рівень смертельного травматизму не знижується — перевірок, навіть більш-менш регулярних, замало. Та й сама інспекція не позбавлена проблем, як і скрізь: із грошима, з кадрами, із транспортом. Ситуація на шахтах — майже за класиком: «верхи» не можуть, «низи» не хочуть.

— Ми провели перевірку дотримання закону «Про охорону праці» в деяких вугільних об'єднаннях, — розповідає начальник відділу загального нагляду обласної прокуратури Леонід Захаров. — Результати більш ніж сумні. Адміністрація шахт не виконує вимог закону і не створює безпечних умов праці. З іншого боку, профспілки не питають з керівника — чому він ігнорує зобов'язання, записані в колективному договорі? Жодного такого запиту до прокуратури з боку шахтарських лідерів не надходило. Тоді чому ми дивуємося різкому зростанню травм і професійних захворювань?

Можливо, прокурор і не підозрює, та на деяких шахтах колективний договір взагалі не укладається вже кілька років поспіль. Адміністрація не обтяжує себе зобов'язаннями, а колектив — втручанням у виробничі проблеми. Легше грюкнути касками об асфальт і зажадати грошей із Києва. Чи не до цього останнім часом доводиться роль шахтарських профспілок?

Годі вже латати «чорну дірку»!

Як тут не згадати добрим словом не такі вже й далекі часи, коли з порушників трудової й технологічної дисципліни суворо питали, а невиконання вимог безпеки праці вважалося службовим злочином. Кілька років точаться суперечки навколо так званого Гірничого закону — документа, який би визначав міру відповідальності і міру покарання. За прийняття Верховною Радою «Гірничого Закону України» висловлюється все більше вугільників, занепокоєних станом справ у галузі.

Потребує розробки нарядна система — головний документ з безпеки праці. Не впроваджені в дію нові «Правила безпеки у вугільних шахтах». І мова не про заходи, які потребують значних фінансових вливань. Йдеться про дотримання елементарних, життєво необхідних вимог. Щоб на голову не обвалювалася крівля через недбале кріплення з порушенням «паспорту». Щоб гірники не потрапляли у «м'ясорубку», заснувши на конвеєрі. Щоб у видобувних лавах, як і належить, працювали у спецодязі, спецвзутті і респіраторах. Щоб міцність канатів, цілісність кабелів та справність сигналізації перевіряли кому це належить і як слід.

Та й із поширеною думкою про те, що невиконання заходів з охорони праці спричинено браком коштів, можна посперечатися. Справа не тільки в розбазарюванні фінансів. Складається парадоксальна ситуація: на охорону праці вугільні підприємства Донеччини торік витратили у шість разів менше, ніж на відшкодування збитків від нещасних випадків. Коментарі зайві.

Аналіз діяльності обласного фонду охорони праці показав, що на виконання свого основного завдання в 1995 році фонд використав лише... 3 відсотки коштів. Куди ж поділися гроші? Достеменно відомо, що 40 відсотків були витрачені не за призначенням. Наприклад, у березні 1995-го облдержадміністрація розпорядилася виділити АТ «Донецький текстиль» 90 мільярдів карбованців на придбання бавовни під виконання замовлення по забезпеченню спецодягом і спецтканиною. Згадані кошти текстильники переказали посереднику — товариству з обмеженою відповідальністю «Рута» і... ні бавовни, ні грошей.

А ось іще один красномовний факт: через відсутність засобів індивідуального захисту та кричущі порушення техніки безпеки гірничотехнічні інспектори призупинили роботи на самостійній шахті № 1/3 «Новогродівська». Похвалитися бідністю шахта навряд чи зможе: за п'ять років тут закуплено і лежить мертвим капіталом стільки обладнання, що тільки амортизаційні відрахування становлять 10 мільярдів карбованців.

Загальновідомо, що за роботу в небезпечних і шкідливих умовах працівники одержують всілякі пільги й компенсації. В таких умовах працюють дві третини із понад 300 тисяч вугільників області. Витрати на виплати компенсацій закладаються в собівартість продукції. Виходить, недостатню увагу до охорони праці відшкодовують не безпосередні винуватці такого становища, а ми з вами — споживачі і платники податків.

Керівники уряду полюбляють повторювати, що цього року свої зобов'язання перед гірниками держава повністю виконала. Та якщо гроші, які по карбованцю стягуються з усієї країни, йтимуть не на поліпшення умов праці шахтарів, а на ліквідацію наслідків «господарювання», вугільна галузь України і надалі залишатиметься великою чорною діркою в державному бюджеті. А добрий Шубін — чи не єдиним янголом-охоронцем «гвардійців праці».

Донецьк.

Не вугільний пил, безгосподарність очі виїдає

Коментар начальника управління охорони праці, надзвичайних ситуацій та екології Міністерства вугільної промисловості Анатолія ЗАБОЛОТНЬОГО

Коли наводять цифри нашої сумної статистики — скільки осіб травмовано на виробництві, скільки загинуло, я як шахтар з чималим робітничим стажем, колишній керівник думаю про майже забуте нині поняття «професійна підготовка».

Центри спеціалізованої підготовки кадрів хоча й існують, але тепер здебільшого — формально. Запроваджуємо нові правила безпеки, а коштів для навчання працівників немає.

Та що там казати, коли шахтар-новачок не може зайвий раз заради тренування розкрити саморятувач і подивитися, як влаштовано цю штуку, покликану в разі загазованості врятувати його життя. Одне таке пристосування, без якого не можна спускатися до вибою, коштує 7 млн. крб.

Там, де роботи виконуються на глибині тисячу і більше метрів, украй потрібні холодильні установки.

Чи готові директори викласти по 3 млн. доларів за «холодильник», якщо грошей немає навіть на зарплату? А кабельне господарство, електроапаратура, що давно стали головною загрозою пожеж у шахтах? Трапляється, й нерідко, коли під час пожежі не доводиться навіть очікувати води, бо немає трубопроводу...

І хай тисячу разів кажуть, що причина не в грошах, я лише продовжу вислів: часто й густо — у відсутності грошей для організації нормальної безаварійної роботи.

Закривають їдальні, медпункти... Але ж, згідно з договором, перш ніж відправити людину працювати під землею, треба надати їй усе необхідне і тільки тоді очікувати позитивного результату. А шахтарі ходять у лахмітті, без належного обмундирування, часто голодні. Є випадки недбалості, порушення трудової дисципліни. Та це лише 20—30% на тлі загальної занедбаності колись процвітаючої галузі.

У зв'язку з початком реструктуризації проблема закриття старих, нерентабельних шахт, працевлаштування людей, утримання соціальної сфери у шахтарських селищах обговорюють на всіх рівнях. У Мінвуглепромі створено окреме управління, фахівці якого розробляють механізми розв'язання усіх цих питань. Відомо, що знадобиться близько 176 трлн. крб. Але ж поряд із закриттям одних шахт інші повинні оновлюватися, будуватися, щоб не знижувати видобуток вугілля. На жаль, про суми цих затрат ніде поки що не згадують.

Спільне засідання колегії кількох міністерств, на якому з ініціативи уряду, крім генеральних директорів шахтооб'єднань, шахтобудівних комбінатів, директорів шахт, були присутні представники обласних адміністрацій, стало довгоочікуваним кроком у потрібному напрямі. Розглянуто й затверджено комплексну програму заходів, спрямованих на організацію захисту праці на підприємствах галузі.

Урядова комісія, очолювана першим віце-прем'єр-міністром України Василем Дурдинцем, перш ніж ініціювати проведення такої колегії, детально вивчила стан справ на багатьох підприємствах. З державного фонду охорони праці виділено 370 млрд. крб. на придбання необхідних засобів індивідуального захисту працівників. 70 млрд. крб. з цієї суми — для оснащення гірничорятувальних загонів.

Створено фонд міністра для оперативного втручання в разі великих аварій. Спеціальні склади резервних рятувальних засобів будуть відтепер у кожнім регіоні. Фонди охорони праці з цільовим використанням коштів формуються на всіх підприємствах.

Що ж до Гірничого закону, то, безперечно, прийняття його Верховною Радою необхідне. Та хотів би нагадати один неписаний, але вельми дієвий закон. Там, де керівники на місцях вболівають за діло, піклуються про людей, шукають щонайменшу можливість поліпшити побут і працю робітників, там ані вугільний пил, ані безгосподарність очі «не виїдає». І я радий з того, що, всупереч сумній статистиці, можна вже назвати не менш як п'ять десятків саме таких шахт.

Записала Людмила МЕНЖУЛІНА.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Життя столичного Києва в більш-менш повному обсязі відображається нашою пресою, а що робиться в регіонах? Час від часу страйкує Донбас, поступово стає на ринковий шлях розвитку Крим, упевнено розв'язує проблеми україно-російських господарських стосунків Харківщина, на сучасному рівні встановлюються ділові зв'язки між Закарпаттям та нашими центральноєвропейськими сусідами...

Розпочинаючи цикл публікацій, присвячених будням основних українських регіонів, ми маємо на меті насамперед виявити в них нові риси, тенденції, особливості, народжені в останні роки, і проаналізувати, як впливають вони на завтрашній день України.

Перша наша розповідь про Волинь — північно-західний регіон. Саме цей край після монголо-татарської навали перейняв від Русі Київської естафету української державності, створивши могутнє Галицько-Волинське князівство. Провідники його, зокрема, князі Вишневецькі, Острозькі, Глинські, Ходкевичі та інші, стали натхненниками козацького й просвітницького рухів, що народили державу Богдана Хмельницького. До того ж саме Волинь дає сьогодні приклад, як за ринкових умов належить розв'язувати проблеми відродження господарського життя, розвиваючи ідеї самоврядування, затверджені новою Конституцією нашої держави.

І. Не західна провінція, а єврорегіон «Буг»

Якщо говорити коротко, то волиняни переживають нині ті самі складності, що притаманні й іншим областям України. Як сказав заступник голови Волинської державної адміністрації з питань економічної роботи Андрій Чумаченко, на тлі загальної кризи (не на повну потужність працюють, а то й ледве дихають більшість промислових підприємств області, на межі виживання село, значна заборгованість по зарплаті, загроза безробіття) важко мріяти про оптимістичне майбутнє. Але треба!

Всі надії волиняни сьогодні пов'язують зі створенням першого в нашій державі єврорегіону, який матиме назву «Буг». Саме ця ідея враховує більшість особливостей краю й, на переконання керівників області, сприятиме пошуку гармонізації адміністративного устрою і оптимальної організації господарської діяльності та функціонування соціальної й культурної сфер.

Волинська область за радянських часів була дотаційна, а тому не можна сподіватися, що ситуація швидко поліпшиться. Адже сільське господарство розвивається в несприятливих кліматичних зонах, промислові підприємства збудовано без урахування демографічної ситуації, багатих запасів корисних копалин тут теж немає. Отже успіх може принести лише використання географічного положення області, яка розташована не тільки на роздоріжжі наших історичних шляхів, але й на європейських транспортних перехрестях.

— Загальновідомо: наші залізничні колії ширші від європейських, що створює додаткові складності на кордонних переходах, — розповідає заступник голови Волинської обласної ради народних депутатів Сергій Шевчук. — Але, можливо, мало хто знає, що волинське місто Ковель з'єднує з польським Катовіце саме наша широка колія. Нині по ній транспортують до сусідньої країни руду й сірку, а звідти — сілезьке вугілля. Залізницю було побудовано для швидкого транспортування радянських танків в центр Європи. Тепер вона служить для мирних цілей. З іншого боку вузькоколійка європейського зразка з'єднує Ковель з польськими залізницями. Поїзд «Київ—Варшава—Берлін», рухаючись через Ковель, а не через Брест, скорочує тривалість маршруту на 4 години. Проходять тут і автомобільні магістралі, які незабаром буде реконструйовано. Отже закономірно, що саме в Ковелі створюють перший в Україні «Інтерпорт» (про це наша газета розповідала в № 139 від 30 липня) — сучасний транспортно-розподільчий центр.

Розвиток транспортних артерій — це і нові робочі місця, й сучасна інфраструктура та сервісні зони, й активне господарське, фінансове та культурне життя краю.

Ідея єврорегіонів — суто європейська. Виникнення їх датується першими повоєнними роками, коли Німеччина та Нідерланди уклали угоду про створення першого такого регіону (нині їхня загальна кількість наближається до сотні).

Що принесе єврорегіон Волині? Вже зараз товаропотік так зріс, що з ним стає дедалі важче впоратися. В майбутньому можна, як на Закарпатті, спростити кордонний перехід, тобто знову-таки використати європейський досвід.

Крім господарських (ми назвали лише кілька економічних аспектів), єврорегіон покликаний розв'язати гуманітарні проблеми, адже Волинь — місце, де протягом віків відбувалися драматичні події, що супроводжувалися збройними сутичками. Невипадково всі учасники єврорегіону (зараз це польська та українська сторони, а в майбутньому — Білорусія та Литва) сподіваються на всебічне співробітництво. Адже буде створено Біловезький трикутник співпраці й миру: Луцьк—Люблін—Брест. В основі його — передусім тісні контакти органів самоврядування, отже залучення значної кількості людей. Вже проводяться спільні фольклорні й пісенні фестивалі, ярмарки. Незабаром, у «Дні спадщини», в Україні та Польщі відзначатимуть ювілей Михайла Грушевського, який народився в Хелмі. Нового рівня розвитку досягли туризм та гуманітарне співробітництво.

Становлення єврорегіону «Буг» сприятливо впливає й на процеси відродження промислових підприємств, зміцнення сільськогосподарського виробництва.

Але стримує реалізацію намічених планів позиція, яку займають урядові структури. Наша держава досі не має чітко визначеної регіональної політики. Центр часто боляче реагує на активізацію діяльності в областях. Так, в Луцьку вже міг би функціонувати перший іноземний кредитний банк (польська сторона терпляче сплачує за оренду готового до роботи приміщення), коли б не позиція київських чиновників. Повільно вирішуються й питання, пов'язані зі спорудженням «Інтерпорту» в Ковелі тощо. Нерозв'язаних через незрозумілу позицію уряду проблем досить багато. Потрібні закони, які б розблокували таку ситуацію. До речі, в сусідній Російській Федерації області є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Волиняни розуміють, що вони йдуть першими, але час не чекає.

* * *

Ідея створення єврорегіону «Буг» захопила громадськість Волині. Зрозуміло, що нове починання буде підтримано загалом лише тоді, коли принесе реальні плоди. Для цього й потрібно, щоб урядовий Київ дивився на області не як на провінції, а як на притоки, без яких не буде повноводною й велика ріка нашої держави.

Київ — Луцьк.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Ще раз про водицю-чарівницю...

Повертаючись до надрукованого

Після публікації статті «Де пролився золотий дощик?» («ГУ» за 22 червня) та її передруку в регіональній газеті «Франкова криниця» у Трускавці вибухнув словесний фонтан, хоча й води в ньому не бракувало. То «прорвало» адміністративно-чиновницькі служби. На всі голоси вони запевняли, що оприлюднені факти фінансових махінацій на курорті, які вимірюються мільярдами, не відповідають дійсності, що статтю зроблено «на замовлення». Службові особи декларували свої наміри провести прес-конференцію в обласному центрі і навіть звернутися до суду, аби розвінчати автора, однак так і не здійснили своїх намірів. І не дивно. Бо триває розслідування кримінальної справи, яке дуже охолоджує запал. Врешті службові особи вирішили чимскоріш «замулити» першоджерело поданої до газети інформації.

Шерше ля фам: шукайте «Нафтусю», «Марію», «Юзю»...

Маю намір написати дослідження про вплив трускавецьких лікувальних вод на менталітет відпочиваючих, працюючих, керуючих тощо. У відомій оздоровниці накопичено багатющий матеріал. Якщо ви хоч раз відвідали Трускавець, то знаєте, що «Нафтуся» і «Марія» вимивають пісок і каміння не лише з внутрішніх органів, а навіть... із думок. «Юзя», яка тонесенькою цівочкою витікає з єдиного джерельця, робить шкіру м'якою, вдачу —лагідною.

Автор щиро сподівається, що майбутнє дослідження, короткі тези котрого пропоную увазі читача, стане в пригоді громадянам Трускавця, правоохоронним, а також іншим компетентним органам, які несуть відповідальність за розвиток курортної справи в Україні. Однією з таких інституцій є Верховна Рада України, що готує закон про курорти. 5 серпня цього року на запрошення секретаріату Верховної Ради до Києва виїхав у відрядження головний лікар базового санаторію «Каштан» Адам Гела. Він надіслав до Верховної Ради пропозиції щодо структурного та управлінського реформування курортів України. Проекти слушні, фахівці опрацьовують їх, авторові запропонували розробити ще й механізм втілення в життя цих концептуальних напрямів. Адам Гела є автором багатьох наукових розробок, які стосуються курортної справи в Україні. За його ініціативою восени минулого року в санаторії «Каштан» відбулася міжнародна науково-практична конференція «Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту». У Києві його ідеї знаходять підтримку, а в Трускавці на них реагують, м'яко кажучи, без ентузіазму. Бо ж реформатор несамохіть розхитує насиджені, теплі управлінські стільці. Особливо розхвилювався Богдан Аксентійчук, який сидить одразу на двох стільцях —головного лікаря об'єднання «Трускавецькурорт» та директора представництва АТ «Укрпрофоздоровниця». Тяжка то праця! Іноді доводиться самому собі писати накази до виконання. Ось, зокрема, один із наказів — № 26 від 16.05.1996 р. Директор представництва наказує: «Доручити об'єднанню «Трускавецькурорт» проведення балансових комісій, а також видання відповідних наказів по об'єднанню щодо забезпечення роботи балансової комісії при об'єднанні «Трускавецькурорт»...

Адам Гела, розробляючи свої пропозиції, прагнув полегшити тяжку ношу управлінців, але ті не зрозуміли його благородних намірів. Спочатку Б. Аксентійчук запросив А. Гелу на задушевну розмову і «порадив» йому залишити посаду головного лікаря. Мовляв, уже роки не ті, ви втомилися. Після відрядження до Києва, у відсутність доктора Гели, до «Каштана» прибула «група захоплення» з трьох чоловік. За завданням представництва вони змусили бухгалтера санаторію відімкнути сейф і самовільно забрали звідти всі документи, що стосувалися відрядження. Інакше, як впливом «Нафтусі», годі й пояснити такі протиправні дії.

Розмивальний вплив «Нафтусі» позначився, гадаю, і на висновках комісії, яка перевіряла «Каштан». Не сумніваюся в об'єктивності та компетентності її членів, зокрема поважних львівських професорів. Непокоїть один нюанс: захоплення солідною науковою роботою «Каштана» вони висловлювали колезі усно, а недоліки зафіксували письмово. У довідці комісії є зауваги, які стосуються управлінської стратегії, як-то: «Аналіз установчих документів об'єднання та оздоровниць свідчить про наявність у статутах внутрішніх протиріч та неузгоджень з діючим законодавством України». Здавалося б, логічно було розпочати усунення недоліків із цього важливого пункту. Однак управлінська карусель закрутилася довкола персоналій. Над головою доктора Гели завис меч.

Плюралізм по-трускавецьки

Голова правління АТ «Укрпрофоздоровниця» Михайло Лобода опублікував у «Франковій криниці» адресованого мені відкритого листа.

Щиро кажучи, я думала, що подив та обурення Михайла Васильовича спрямовані на місцевих управлінців, супроти яких порушено кримінальну справу. Дарма! Пан Михайло спрямовує свій гнів проти автора. Здавалось би, відведена для відкритого листа чимала газетна площа давала можливість спростувати «наклеп» і пояснити неправомірність наведених автором цифр щодо фінансових операцій на мільярдні суми. Натомість Михайло Васильович вдався до патетики.

Думаю, що саме турботою про планетарне щастя було зумовлене рішення об'єднання «Трускавецькурорт» про наукові дослідження щодо впливу ультрафіолетового опромінення на компонентний склад «Нафтусі». Дивно, що дослідження заплановане постфактум, адже опромінення проводять давно. Тішуся зухвалим припущенням, що я, можливо, спричинила початок цього дослідження. Принаймні рішення про нього було зафіксоване на папері приблизно через два тижні після того, як я поцікавилася, чи ж знають високоповажні гості Трускавця про те, що вони п'ють опромінену воду? Це — один із способів «знешкодження» забрудненої води, який не може не змінювати її структуру. «Нафтуся» — нечиста, і це вже не таємниця. Про це говорив і Богдан Аксентійчук в одній із телепередач.

Та оскільки мені судилося, гадаю, зіграти роль генератора ідеї, наважуся підказати науковцям ще одну тему: вплив хлорування на властивості «Нафтусі» і перспективи її міжнародної сертифікації. Майбутнім дослідникам раджу опитати місцевих жителів. Подейкують, що свого часу в Трускавці проводився і такий «експеримент»...

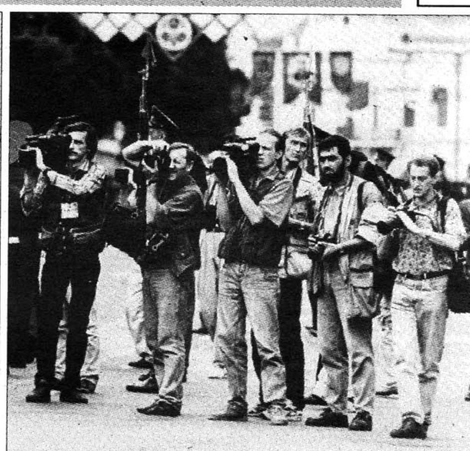
Голова Трускавецької міської ради Богдан Матолич та головний лікар об'єднання «Трускавецькурорт» Богдан Аксентійчук заявили по місцевому радіо, що «Голос України» оприлюднив неправдиві, неперевірені факти. Але ж то були підтверджені документами дані аудиторської перевірки, здійсненої фахівцем. Для цієї перевірки аудитора, кандидата економічних наук Валерія Каспрука спеціально запросили до Трускавця (тоді він працював на посаді головного ревізора Пустомитівської райдержадміністрації). Почувши передачу, Валерій Каспрук поспішив на радіо, щоб донести до трускавчан свій коментар. Але йому відмовили. Трибуну для коментаря надала «Франкова криниця». Аудитор звернувся через газету до голови міськради і до жителів міста:

«У пресі я оприлюднив лише дещицю. І з тими документами можу ознайомити кожного, хто забажає. Заявляю як фахівець: не може бути односторонніх чи багатосторонніх поглядів на фінансові операції, як не може бути жінка трішечки вагітною... Я готовий до розмови. Та поки що мені телефонують лише аноніми й натякають: «Не на тих працюєте...»

Ох, ця багатогранна «Нафтуся!» Виявляється, вона впливає і на плюралізм. Чим не тема для дослідження?

Трускавець—Львів—Київ.

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»,
Олександр КЛИМЕНКО та Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото)

Парад і концерт — не близнюки, але браття!

25 серпня по вінця заповнений майдан Незалежності на радість усій столичній і нестоличній молоді став свідком п'ятигодинної фієсти «Червона рута» — незалежній Україні». Публіку склав не лише багатотисячний натовп бажаючих потанцювати, а й чимало відомих політичних і державних діячів: і Левко Лук'яненко, і Геннадій Удовенко, і пани іноземні дипломати....

Щоби потрапити 25-го на майдан, «Руті», довелося пройти Рим і Крим. Власне, проти «Рути» майже ніхто нічого не мав. Але проти її сцени (фірма «Зінтеко») —о, проти неї виступило чимало солідних людей. Тезу можна сформулювати так: хоч ця сцена і є кращою в Україні, і світла такого Київ ще не бачив, але вона погано в'яжеться з традиційно розважливим оформленням майдану (яке ми бачили). А головне, на її тлі Президент мусив би приймати парад. А що Президент, хоч і грає на гітарі, але основне його заняття — не музика, хай навіть і така прогресивна, яку пропагує «Рута», то ситуація була критичною. За тиждень з'явилася і вмерла низка наказів: однозначно знести; не знести, але зупинити всі роботи; оштрафувати за незнесення і таке інше. Хай би як дивно для чийогось вуха це звучало, але урбаністична естетика чудово вписалася і в ландшафт майдану, і в дух свята.

Отож «Руті» все дозволили, але заборонили салют.

Одне слово, свято вдалося. Тарас Петриненко подолав 700 кілометрів за кермом автомобіля, щоби встигнути взяти участь у концерті. Шкодували хіба за тим, що не вдалося витягти Віку з Америки — через паспортні проблеми.

І салют був гарний: і 24-го, і 25-го.

На знімках: парад 24-го; концерт 25-го; змагання інвалідів.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Від Русі до України

Романтичні есе про європейський шлях України

КОЗАКИ, гайдуки, опришки — рухи, що об'єднували учасників єдиною метою — боротися за свободу, —з'явилися фактично після розпаду Русі Київської. І хоча історики стверджують, що зародження козацтва припадає на кінець XV століття, озброєні загони сміливців в Україні, Хорватії, Болгарії, Сербії здавна боролися проти монголо-татар та турків. Очевидно, початок збройного опору загарбникам мав партизанський характер. Це був справді народний рух, бо імена його керівників з'являються лише тоді, коли козацтво та гайдуцтво очолили аристократи — князі Вишневецькі, Ружинські, Претвичі, Корецькі.

Ці рухи також є реакцією на поширення в Європі ідей Відродження з їхнім культом людини, нації-держави. Отже, настав час відкинути вульгарні теорії про утворення козацтва лише з мас селян, що втікали від кріпосництва (козаки виступили на терен історії задовго до закріпачення!) тощо.

На жаль, класовий підхід до розгляду цієї надважливої для вітчизняної історії проблеми, утверджений В. Голобуцьким та його прихильниками, досі переважає в наукових працях та популярних публікаціях.

X. Чи не козаки завоювали американські простори?

Десь чверть століття тому американці дивилися кінофільм із знаменитим Юлом Бріннером у головній ролі. Той фільм називався «Тарас Бульба». В ньому було все, що приносить успіх комерційному заходові: циганські танці, рукопашні бої, перегони на конях, шалене кохання... Але той, хто бачив цей фільм і читав твір Миколи Гоголя, тільки плечами знизував: кінострічка фальсифікувала козацьку історію, спотворювала образ відважних лицарів. Проте цей прорахунок режисерів бачив, мабуть, і американський глядач і все ж із задоволенням дивився фільм. Річ у тім, що те, що відбувалося в українських степах в XIV-XVI століттях, було дуже схоже на події, які розігрались на американських просторах в XVII-XVIII століттях.

Зрозуміло, що будь-яке порівняння завжди невдале, але в основу обох явищ ліг характер людей, які стали учасниками цих подій. Вони були сміливі, мужні, витривалі. Вони знали, чого прагнуть. Очевидно, що на цьому схожість й закінчується, бо і справді козаки та піонери освоєння прерій жили й діяли в зовсім різних умовах, що й позначилося на результаті їхньої боротьби: якщо американські завойовники прерій досягли проголошення 1776 року незалежної держави США, то українські козаки майже в той же час (1775) зазнали з боку Російської імперії підступного удару —знищення серця козацького руху — Запорозької Січі.

***

Є підстави, гадаю, пов'язувати зародження козацтва з виникненням двох шляхів, якими пішла українська верхівка після остаточного розпаду федеративної київсько-руської держави. А що в цьому немає нічого дивного, можна судити з того, як веде себе сучасна українська інтелігенція: ті активно сприяють утвердженню незалежної держави України, ті або саботують цей процес, або залишають батьківщину, щоб працювати на чужинців. Скільки, скажімо, етнічних українців у російській державній еліті? Не менше їх і за океаном.

(Про роль княжих родів Вишневецьких, Глинських, Острозьких та інших розповімо в окремій публікації).

Отже, козацтво породило палке бажання патріотів степових безкраїв відродити державу на колишніх києворуських просторах. На цім прагненні формувалась ідеологія збройного руху опору — єднання всіх, хто робить внесок у спільну справу незалежно від нації, соціального походження тощо. Ось чому в козацьких рядах поруч стояли і селяни, й ремісники, й священики, й іноземці, й аристократи.

Розпочав процес національного об'єднання князь Дмитро Вишневецький, який заснував на Запоріжжі (на острові Байди) першу фортецю. Про нього багато відомо, тому скажемо лише, що мужній князь-патріот залишився вірним своїй меті до кінця — загинув у боротьбі з ворогами української землі. Не мали успіху і його численні послідовники.

Чому? Тому, що їхня боротьба не була освячена високою метою — відродження на києворуських теренах нової держави, ім'я якої вже жило в народі — Україна. Це вдалося здійснити лише Богданові Хмельницькому.

Козацький рух розвивався паралельно з європейськими національно-визвольними рухами (гуситські війни, селянські війни в Німеччині, боротьба європейських народів за визволення від ярма Іспанської імперії). Зовсім не досліджено досі вплив подій, якими були захоплені східні слов'яни, на загальноєвропейські процеси, і не тільки загальноєвропейські.

Можна сказати більше — у нас всі дослідження періоду козацтва існують окремо: одні присвячені культурі тої епохи, другі — дипломатії, треті — економіці. Коли б були написані праці, що по-справжньому відтворили життя на наших землях у XIV-XVI століттях, ми інакше дивилися б на вітчизняну історію. А поки що багато сторінок з хроніки наших подій залишаються то в «Истории государства Российского», то в «Історії Польщі», то...

Усі без винятку провідники козацького руху дбали про духовний стан народу — ще 1503 року зафіксовано згадку про українських кобзарів! Петро Сагайдачний економічно сприяв розбудові вищої школи в Україні — після Острозької академії створюється Києво-Могилянська. Близький до козацтва Петро Могила відроджує архітектурну красу Києва. Україна в ті часи не закриває свої кордони від ідеологічних впливів Європи: ідей реформації, гуманізму. Молоді люди з берегів Дніпра навчалися у кращих європейських університетах: Краківському, Падуанському, Сорбонні, Празькому. Видатний дослідник епохи Відродження І. Голєніщев-Кутузов наголошував, що «вихідці з українських степів»... поклали свої цеглини у прекрасну будову польського Відродження». В Україні діяли тоді відомі в Європі вчені поляк Григорій Саноцький, італієць Філіпп Буоннаккорсі (Каллімах), німець Венедикт Гербст.

Книгодрук, література, право, театр, військова наука, містобудування — все розквітало під захистом козацького руху.

***

Чи віддали ми належне відважним лицарям? Досі в Запоріжжі не встановлено планованого монумента українським козакам. Досі в Запорізькому університеті немає кафедри чи центру (існує лабораторія?!) з вивчення історії козацтва. Досі в наших школах молодь виховують на подвигах чужинців, що вірнопіддано служили імперії.

Борис СИДОРЕНКО, «Голос України»

Солдат, якому не пощастило

Огляд листів з армії

РЕДАКЦІЙНА пошта свідчить: в українському війську не все гаразд. Та й не дивина: які хвороби в суспільства, такі і в його армії. Про економічні проблеми (відсутність паливно-мастильних матеріалів, розвал матеріально-технічної бази) повідомляє група офіцерів військової частини А-2438 (Стрий Львівської області), про неможливість у недалекому майбутньому одержати квартири — група безквартирних офіцерів і прапорщиків запасу з Сум, і так далі...

Проте в редакційному портфелі є листи, зміст яких важко пояснити тільки кризовою ситуацією в країні. Ось один з них — із Керчі, з військової частини 1472. Військовик строкової служби, який попросив не називати його прізвища, пише: «Я не можу так більше служити. Я не знаю, для чого мене призивали, якщо нездатні мене прогодувати, одягнути і навіть помити. Жахливе харчування. Усі ці каші без солі, чай без цукру. Навіть хліб тричі раз. Неналежне харчування призводить до того, що люди не в змозі добре нести вахту. Увечері підводишся з ліжка — хочеться їсти, вранці, після вахти, лягаєш — знов хочеться їсти...».

Колись і я служив у війську, і, між іншим, також у Керчі. Правда, не в прикордонних військах, а в стрілецькому полку. Зізнаюся, що й тоді, за міністра оборони Союзу маршала Жукова, нам теж дуже бракувало харчів. Та все ж хліб ми мали щоденно, чай пили солодкий, а вічна перловка, яку ми називали «шрапнеллю», була в міру посолена.

Які б у нашій молодій державі не були проблеми, проте хліба й до хліба нашим солдатам і матросам, нашим дітям та онукам, нашим захисникам Україна має можливість настачати стільки, скільки їм треба. А якщо наші захисники нині все ж недоїдають, то це означає, що хтось чужий з великою ложкою присусідився і сьорбає з їхнього казанка. Отже, той, кому належить стежити за харчуванням військовиків, елементарно не виконує своїх обов'язків, або й сам краде.

Буде по-державному, якщо слідчі органи звернуть увагу на цю частину.

А ось рапорт рядового строкової служби Миколи Симеріна з військової частини 3005 «ж» (селище Васищеве-1 Харківської області) Верховному Головнокомандуючому Збройних сил України Л. Д. Кучмі. Чого б це раптом солдатикові, який тільки-но приміряв військове обмундирування, звертатися до найвищої інстанції, а також іще на кілька інших адрес? Виявляється, є підстави для такого звертання. Солдат рапортує: «Я самовільно залишив військову частину, але я не дезертир. Я не втік з армії. Я вчинив цю дію задля того, аби не скоїти ще тяжчого злочину: забити солдатів-катів, які мене до цього доводили. Я вже був до цього готовий».

І далі солдат, якому не пощастило, розповідає про те, як він, будучи цивільним, прагнув пошвидше опинитись у війську, а далі детально розповідає, як протягом трьох тижнів, аж до дня залишення частини, жоден з молодих солдатів там жодного разу не вмивався, не чистив зубів, не мив ніг, не купався, бо цього не дозволяли робити «діди». За найменше порушення «законів дідів» — жорстокі побиття, витончені знущання.

«Уночі б'ють по 5—6 разів. Мене особисто, коли я перебував у наряді, «діди», — молодий солдат називає прізвища своїх кривдників, — змушували залишати пост і діставати їм спиртне та куриво. Принижуючись, боячись нового побиття, я виходив з простягнутою рукою на вулиці, жебрачив, аж поки назбирав півтора мільйона карбованців і придбав своїм катам усе, що вони вимагали. Але далі я навідріз відмовився од жебрацтва, хоч за це мене багато разів жорстоко били...».

Микола Симерін називає інші кричущі випадки цинічного приниження військовиками, що завершують службу, людської гідності молодих солдатів, їхнього бажання скалічити фізично і зламати морально новачків.

«Коли я був днювальним вільної зміни, — тут Симерін називає прізвища сержанта та двох солдатів, — у мене в туалеті відняли ніжбагнет і кинули до ями вбиральні. Цим вони змусили мене лягти на підлогу вбиральні і виловлювати з ями мою табельну зброю. При цьому насміхалися, били ногами й матюкали, кажучи, що ось тут і промине вся моя служба...»

Нарешті солдат зрозумів, що йому нічого не зостається, як самому розправитися з катами, а потім покінчити із собою. Проте, охолонувши, вирішив, що краще зробить так, як два дні тому вчинив рядовий Рижков: не витримавши катувань, утік з частини.

«Цього дня я заступив у караул. Караульне приміщення було залите чиєюсь кров'ю. Мене чекало щось подібне, я це відчував. І тут мене повідомили, що приїхала моя матір, яку я викликав. І я залишив частину...

Я хочу служити в армії солдатом, а не твариною. А це, куди я втрапив, не армія».

Наприкінці рапорту Симерін просить перевести його до тієї частини, де діють військові статути, а не «дідівщина».

Що тут коментувати? Тільки суд має з'ясувати, хто, в чому та якою мірою завинив.

А «дідівщину» — цю дику ганьбу — треба рішуче викорінювати з українського війська. «Дідам» та їхнім покровителям, чи спокійним спостерігачам за їхніми злочинними діями, місце хіба що за гратами.

Не на знущання посилаємо ми синів до війська, а для того, щоб вони стали справжніми козаками, здатними постояти не тільки за себе, а й за Україну.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Людина не з вулиці

***Ф**УТБОЛЬНА кар'єра в Анатолія Володимировича закінчилася, не встигнувши початися, на жаль. Грав у дитячих командах міськвно. Хоча мешкав у будинку буквально за парканом динамівської бази, що на Нивках. Коли виповнилося шістнадцять, серйозна травма поставила хрест на мрії потрапити до великого футболу в ролі гравця. Однак у цей світ відчинилися інші двері. Анатолій Попов присвятив себе футбольній науці. Крок за кроком простував він до мети: викладач кафедри футболу КДІФК, аспірант, старший викладач, доцент, нарешті — завкафедрою футболу в рідному інституті. Кандидат наук.*

Довіряли йому численні громадські посади. У різні роки він очолював комісії ФФУ, Українську колегію суддів, входив до техкому Федерації футболу СРСР. Три роки керував комплексною науковою групою ФК «Динамо» (Київ).

Отакий послужний список нового 47-річного генсека ФФУ.

— І все-таки, як сталося, що саме вас запросили на цю посаду? Либонь, не обійшлося без друзів, що замовили слівце кому треба?

— Не можу сказати, що це призначення для мене —така вже несподіванка. Просто людину з вулиці не візьмуть. Всьому цьому передувало збирання інформації про мене. Потім була зустріч і грунтовна розмова з президентом ФФУ Валерієм Павловичем Пустовойтенком.

— І ваші погляди на проблеми збіглися?

— Загалом так.

— А коли конкретніше: про що була мова?

— Про важке економічне становище українського футболу. І про те, як шукати вихід із нього. Обговорювали також організаційно-методичні питання.

— Ви досить довго були відірвані від України. Які проблеми здаються вам головними в нашому футболі?

— Найбільше мене вразило те, що було скасовано інститут змагань команд колективів фізкультури. Як на мене, то це злочин. І його наслідки ми ще відчуємо згодом. Це як міна сповільненої дії. Та ж не секрет, що змагання колективів були серйозною школою для сотень гравців. Вони були містком між обласними і республіканськими змаганнями. Хтось вирішив загнати все це в області. Кому це все заважало? Ніяк не доберу. Раніше десь 96 команд брали участь у цих змаганнях. Свою майстерність відточували багато гравців, тренерів, суддів. Абсолютно всі арбітри пройшли цю чудову школу. Словом, мали прекрасний випробувальний полігон українського футболу. А тепер що виходить: є обласні турніри, а між ними і другою лігою — велика прірва. І багатьом гравцям не під силу здолати цю перешкоду. Адже випала сполучна ланка між низовим футболом і футболом майстрів. Було зруйновано підвалини всієї національної футбольної піраміди, що особливо небезпечно.

— І що ж, нічого змінити не можна?

— Чом же? Спробуємо зробити все, щоб відродити змагання колективів.

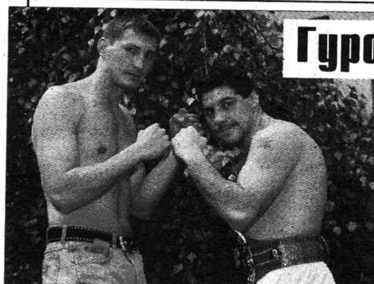
— Три роки ви пропрацювали в ОАЕ. Звичайно ж, то — не Мекка футболу. Однак, можливо, запозичили щось для себе корисне?

— Не скажу, що можна було побачити там щось корисне для себе в організаційному й методичному плані. Нам самим ставили за обов'язок налагодити там цю справу. Наші фахівці, починаючи з дитячих тренерів і до консультанта усіх збірних Валерія Васильовича Лобановського, були в Еміратах незаперечними авторитетами.

— Дивно це чути з огляду на те, що свого часу контракт з Лобановським було перервано.

— А ви не дивуйтесь. Схід, як то кажуть, — справа не тільки тонка, а й вельми специфічна. Там свої норови, звичаї, дуже відмінні від наших. Мені довелося згодом обмінюватися думками з авторитетними працівниками місцевої національної федерації. Вони дуже шкодували про те, що Валерій Васильович перебрався до Кувейту. І це при тому, що араби —народ дуже потайний. Ніколи ніхто не скаже тобі прямо «ні» або «так». Завжди кажуть: «Дай Боже». І все-таки в цій країні тверезі голови зрозуміли, що Лобановський — спеціаліст зі світовим іменем, який має систему й спрямованість. Та багаті араби не звикли до великих навантажень, дисципліни. Це люди, що мають величезну владу, шалені гроші, розбещені. Скрізь кондиціонери: вдома, в офісі, навіть у машині, котра під'їздить до самих дверей. Мають по двоє-троє слуг, які зварять, приготують, приберуть, принесуть. Таких дуже важко змусити грати у футбол. Та все ж державна програма роботи з молоддю в ОАЕ заслуговує на повагу. Там чудово розуміють, що тягне за собою неувага ось до таких мастних молодиків. І через футбол, зокрема, який вимагає зусиль, наполегливості, впертості в досягненні мети, все-таки намагаються впливати на них. Це один зі способів формування людини як особистості. І нам, до речі, не сором це враховувати. У нас, щоправда, інша крайність — забагато бідних. І хоча ми — на полярних точках, суть системи однакова.

Гуров готує «зброю»

Нещодавно українські боксери-професіонали взяли участь у великому спортивному святі, яке відбулося в Гамбурзі (Німеччина). Передбачався дванадцятираундовий бій за звання чемпіона світу за версією WBO між поляком Даріушем Міхальчевським та італійцем Граціано Россігіані (обидва, щоправда, виступають за Німеччину). Але поєдинок завершився ще в четвертому раунді. Арбітр дав команду боксерам зупинитися. Але італієць її не почув, ударив. І поляк «поплив». Журі довго радилося. Його вердикт — нічия. І титул присудили Міхальчевському, який на той момент був чемпіоном.

А навколо цієї події відбувалося багато цікавого. Дуже красивий бокс продемонстрував наш суперважкоаговик із Дніпропетровська Юрій Єлистратов, який у 8-раундовому рейтинговому поєдинку мірявся силами з німцем Кімом Вебером (третій у європейському рейтингу). Перевага була на боці українця. Але за 30 секунд до закінчення змагання, на жаль, суперник розсік брову Юрієві. Арбітр і лікар вирішили, що Єлистратов не може продовжувати боксувати. Це був шостий поєдинок Юрія на професіональному рингу. П'ять попередніх він виграв нокаутом.

Такий самий поєдинок проти чемпіона США Віллі Лі Кемпа провів дворазовий чемпіон Європи серед професіоналів у важкій ваговій категорії, перший номер у світовому рейтингу найпрестижнішої з усіх існуючих версій — WBC — Олександр Гуров з Маріуполя. За нього, до речі, прибули повболівати його друзі, брати Клички — Віталій (блискучий боксер, багаторазовий чемпіон світу з кікбоксингу серед професіоналів) і Володимир (олімпійський чемпіон Атланти у суперважкій ваговій категорії). Гуров їх не підвів.

— Для Сашка це був прохідний, тренувальний бій, — розповідає президент Ліги професіонального боксу України Михайло Зав'ялов. — Він легко по очках виграв у американця. Але головні виступи у нашого чемпіона попереду. Наприкінці осені на Гурова чекає серйозний іспит. В Аргентині або Парижі відбудеться його поєдинок за звання чемпіона світу за версією WBC із нинішнім володарем цього титулу аргентинцем Марсело Домінгосом.

— Михайле Михайловичу, а які ще цікаві події найближчим часом чекають на українських профі?

— Незабаром у Франції рейтингові бої проведуть: підростаюча українська «зірка», суперважкоаговик Валерій Шевченко і чемпіон нашої країни Андрій Іванченко. У жовтні, також на французькому рингу, бій за звання інтерконтинентального чемпіона WBC (вагова категорія 58,967 кг) проведуть наш Рахім Менгалієв та француз Марсель Сангарі. У листопаді чемпіон світу (версія IBO) Сергій Диваков має захищати свій титул. Сподіваємося на допомогу народного депутата України, голови підкомітету Верховної Ради України, чемпіона світу з боксу Віктора Савченка, який обіцяв посприяти в організації цього матчу в Дніпропетровську. Нарешті планується поєдинок за звання чемпіона Європи між Андрієм Синєпуповим (володів титулом чемпіона світу IBO) та французом Ангелом Мона.

На знімку: вони поки що придивляються один до одного — українець Олександр Гуров (ліворуч) і аргентинець Марсело Домінгос.

Павло УСЕНКО, журналіст, майстер спорту

Шахова гвардія шахтарів

***П**АВЛОГРАД — центр Західного Донбасу — вважається, і не без підстав, містом шаховим. Протягом двох останніх років тут відбулося п'ять міжнародних турнірів. Причому один із них — гросмейстерський, який за кваліфікаційним рівнем Всесвітньої шахової федерації (ФІДЕ) досяг високої десятої категорії.*

Торік павлоградська команда шахістів посіла престижне дев'яте місце у національному чемпіонаті, а цього року — восьме. Цікаво, що лідер цього спортивного колективу, гірник очисного вибою шахти імені Героїв Космосу Володимир Стукалов, дебютуючи, переміг українську шахову «зірку», міжнародного гросмейстера із Севастополя Володимира Маланюка. До речі, найбільші місцеві шахові сили — не професіонали, а справжні шахтарі, робітники та службовці «Павлоградвугілля».

Це виробниче об'єднання всіляко сприяє розвиткові давньої гри на Дніпропетровщині. Найактивнішу допомогу шахістам надають територіальний комітет профспілок працівників вугільної промисловості та владні структури — обласна держадміністрація і міськвиконком. З'явилися кадри організаторів та суддів, зміцніла матеріальна база.

Поступово ширшало коло учасників змагань у Павлограді. До перших двох турнірів прилучалися переважно українські майстри з різних регіонів країни та російські гості. У третьому, скромно названому «Західний Донбас-95», було представлено вже чотири країни: Росія, Білорусь, Молдова та Україна. А цього літа розпочався новий, якісний етап: водночас було проведено два турніри — десятої категорії та супутній йому «п'ятикатигорійний». Отже, за шахівниці сідало 28 шахістів, які представляли сім країн (додалися ще й спортсмени з Вірменії, Латвії й Боснії та Герцеговини). У список фаворитів головних гросмейстерських змагань входили такі імениті володарі почесних спортивних звань, як олімпійський і чемпіон колишнього Союзу Володимир Савон із Харкова, його земляк, багаторазовий чемпіон України Валерій Невєров, член української олімпійської команди зразка 1994 року, киянин Юрій Крупа, дворазовий чемпіон Росії Олександр Петрушин. Але перемогу здобув молодий росіянин Сергій Дьячков — 8,5 очок.

Інший павлоградський (майстрівський) турнір за традицією виграв український шахіст — цього разу Сергій Овсієвич із Херсона. Він, як і росіянин Олексій Ілюшин, набрав 9 очок. Але за додатковими показниками результат нашого земляка виявився вищий. Третій фінішував киянин Вадим Малохатько, а четвертий — павлоградець Семен Поташников (начальник сектору програмування шахти імені Миколи Сташкова). Усі вони, як і Володимир Стукалов, котрий показав сьомий результат у вищезгаданому гросмейстерському турнірі, здобули бали міжнародного майстра. Отже, до світової шахової гвардії йде чергове поповнення. В тому числі раніше небачене — шахтарське.

Павлоград — Київ.

На аренах країни і світу

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 7-й тур. **Сталь—СК Миколаїв. 1:1.** Ареф'єв, 5 — Бугай, 18. **Буковина—Хімік Ж. 2:0.** Бенько, 27, з пенальті, Головачук, 47. **Кристал—Поділля. 2:0.** Карпін, 50, 70. **Металург Н—ФК Львів. 3:2.** Омельчук, 59, 90, Чирва, 60 — Гурка, 52, Павлиш, 88.

Решта матчів туру за участю команд, які позавчора брали участь у 1/62 розіграшу Кубка країни, призначено на 14 листопада.

Хокей. Стартував турнір Кубка світу (колишня назва —Кубок Канади). Змагання в підгрупах. Стокгольм. Швеція—Німеччина — 6:1. Турку. Фінляндія—Чехія —7:3.

Баскетбол. У Донецьку відбувся турнір пам'яті Олександра Шведченка. Віта (Тбілісі)—Шахтар (Донецьк) — 76:63, ЦСК ВПС (Самара)—Денді-Баскет (Київ) —91:81, Шахтар—ЦСК ВПС — 84:86, Денді-Баскет—Віта —100:72, Шахтар—Денді-Баскет — 82:85, ЦСК ВПС—Віта — 85:91. ЦСК ВПС, Денді-Баскет — по 5 очок, Шахтар і Віта — по 3. За рівності очок перевага віддавалася команді, яка перемогла конкурента.

Художня гімнастика. Сьогодні в Токіо стартує неофіційний клубний Кубок світу — AEON CUP. Від України, завдяки її видатним успіхам у цьому виді спорту, виступатимуть три команди: «Грація» (Сімферополь) на чолі з Катериною Серебрянською, «Чорноморець» (Одеса) — з Оленою Вітриченко та всесвітньовідома київська «Школа Дерюгіних». Останню представлятимуть три юні, але, за словами віце-президента Федерації художньої гімнастики України Ірини Дерюгіної, дуже перспективні гімнастки: Вікторія Стадник, Тетяна Попова і Тамара Єрофеєва.

ПОНЕДІЛОК, 2 вересня

УТ-1

14.40-15.40.Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00.УТН.
16.15.Монітор. ТБ про ТБ.
16.35.Затока Пруг.
17.05.Закон є закон.
17.10.Док. фільм «Микола Вороний».
17.30.І тільки музика.
18.00.Чемпіонат України з тенісу.
18.30.Акценти.
19.00.УТН.
19.15.Классік-прем'єр.
19.45.Телесеріал «Династія».
20.45.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.40.Наш час.
21.45.Класика світового кіно. Фільм Ф. फелліні «Вісім з половиною» (Італія).
00.10.УТН.
00.20.Колискова для дорослих.
00.25.Подіум.
00.55.Нічний канал. Худ. фільм «Час для роздумів».

ГРТ

05.00.Телеранок.
08.00.Новини.
08.15.«Нова жертва». Серіал.
09.05.Променад.
16.50.Час дізнатись.
17.00.Новини.
17.20.«Нова жертва» Серіал.
18.10.Година пік.
18.35.За київським часом.
19.00.Ми.
19.45.Вечірня казка.
20.00.Час.
20.40.Фантастичний детектив «Багз — електронні жучки». «Усе під контролем».
21.45.До і після...
22.35.Новини.
22.45.Фільм О. Рогожкіна «Заради кількох рядків».

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна у світ. Міжнародна програма.
08.35.Закон є закон.
08.40.Худ. фільм «Нині прославився син людський».
10.15.Свічадо.
10.45.Запитуйте — відповідаємо.
11.00.Мультфільм «Ласкаво просимо».
11.15.Док. телефільм «І голос наш почує світ».
12.05.Мультфільм «Сова».
12.15.Прогноз погоди.
12.20.Світовий детектив. «Демпсі і Мейкпіс».
13.20.Музика України.
13.40.Телеанонс.
13.45.Закон є закон.
13.50.Вікна. Новини.
14.00.Худ. телефільм «Морський вовк». 1 серія.
15.30.Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00.Телеанонс.
17.05.Всеукраїнський фестиваль телепрограм «Україна —диво дивовижне». Рідної землі окраса.
17.30.Телефільм «Денис Січинський. Пісня моя».
18.00.CNN. Новини.
18.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
19.25.Всеукраїнський телефестиваль для дітей та юнацтва. «Всяка всячина».
19.40.Телеанонс.
19.50.Телесеріал «Закон».
20.20.Кажуть...
20.30.Вікна. Новини.
20.50.Добрий вечір! Хіт-парад «Най-най-най». Жіночий клуб «Людмила».
21.40.По ділу.
22.10.Шоу самотнього холостяка.
22.30.Вікна. Новини.
22.45.Світовий детектив. «Демпсі і Мейкпіс».
23.45.Закон є закон.
23.50.Канал «М».

ВІВТОРОК, 3 вересня

УТ-1

06.00.Програма передач.
06.05.Доброго ранку, Україно!
08.00.Телесеріал «Династія».
10.00.Україна сьогодні.
10.30.Доброго вам здоров'я.
11.00.Ні пуху, ні пера.
11.25.І тільки музика.
11.40.Богема.
12.00.УТН.
12.10.Полудень.
12.55.Телесеріал «Місто збивць». 5.серія.
13.55.Закон є закон.
14.40-15.40.Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00.УТН.
16.15.Фант-лото «Надія».
16.45.Пізнаємо світ — світ пізнає нас.
17.05.Док. екран України. Фільм «Галич — столиця князя Данила Галицького».
17.55.Закон є закон.
18.00.Палітра.
18.20.І тільки музика.
18.45.Фінансовий огляд.
19.00.УТН.
19.15.«Право». Тележурнал.
19.45.Телесеріал «Династія».
20.45.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.35.Уряд звітує.
22.00.Наш час.
22.05.Прем'єра кіноциклу для молоді «Молодий та нерозважливий» (США). Фільм 1 — «Крутий та шалений».
23.40.Закон є закон.
23.45.УТН.
23.55.Колискова для дорослих.
00.00.Одесі — 202 роки. «Маю за честь запросити». Ян Табачник.

ГРТ

5.00.Телеранок.
8.00.Новини.
8.15.«Нова жертва». Серіал.
9.05.За київським часом.
17.00.Новини.
17.20.«Нова жертва». Серіал.
18.10.Година пік.
18.35.За київським часом.
19.10.Тема.
19.45.Вечірня казка.
20.00.Час.
20.40.Є. Леонов у комедії Г. Данелії «Тридцять три».
22.10.«Бузковий туман». Музична програма.
22.55.Новини.
23.05.Нові обивателі.
23.35.«Білої акації грона духмяні...». Музична програма.

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна. Новини.
08.20.Закон є закон.
08.25.Шоу самотнього холостяка.
08.45.Худ. фільм «Імітатор».
10.15.У ритмах болеро.
10.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
11.25.Всеукраїнський телефестиваль для дітей та юнацтва. «Всяка всячина».
11.40.Шкільний екран. 11 кл. Українська література. М. Зеров. Сторінки творчості.
12.10.Худ. телефільм «Смерть під вітрилом».
13.15.Ностальгія.
13.50.Вікна. Новини.
14.00.Худ. телефільм «Морський вовк». 2 серія.
15.10.Мультфільм «Павич».
15.25.Закон є закон.
15.30.Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00.Освітній канал для школярів. Конвокація-96. Французька мова. Урок 1.
17.45.Подорож у...
18.00.CNN. Новини.
18.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
19.25.Самобутність.
19.40.Телеанонс.
19.50.Телесеріал «Закон».
20.20.Кажуть...
20.30.Вікна. Новини.
20.50.Добрий вечір! Свіжий погляд на історію. Про кіно.
21.40.Вітражі.
22.25.Закон є закон.
22.30.Вікна. Новини.
22.45.Канал «М».
23.05.Худ. фільм «Крамниця «Рубінчик».

СЕРЕДА, 4 вересня

УТ-1

06.00.Програма передач.
06.05.Доброго ранку, Україно!
08.00.Студія «1+1». Телесеріал «Династія».
09.00.Фінансовий огляд.
09.15.Надвечір'я.
09.55.Док. фільм «Хрещення».
10.25.І тільки музика.
10.40.З турботою про людей.
11.10.Вулик пана Савки.
11.30.Канал «Франс Ентернасіональ» представляє. Рок-легенда Іггі Поп.
12.00.УТН.
12.10.Класика світового кіно. Фільм Ф. Фелліні «Вісім з половиною» (Італія).
14.35.Закон є закон.
14.40-15.40.Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00.УТН.
16.15.Дім на Софіївці. Частина 1.
16.45.«Первоцвіт — квітка надії». III Міжнародний фестиваль дитячої творчості. І частина.
17.15.Закон є закон.
17.20.Четверта влада.
17.50.Док. екран України. Фільм «Чигирин — столиця гетьмана Богдана Хмельницького».
18.15.І тільки музика.
18.50.Спорткур'єр.
19.00.УТН.
19.15.І тільки музика.
19.45.Телесеріал «Династія».
20.45.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.40.Наш час.
21.45.Ювілейний вечір, присвячений 140-річчю від дня народження І. Франка. Відеорепортаж.
23.45.Закон є закон.
23.50.УТН.
00.00.Колискова для дорослих.
00.05.Нічний канал. Територія Данс.

ГРТ

05.00.Телеранок.
08.00.Новини.
08.15.«Нова жертва». Серіал.
09.05.За київським часом.
16.30.Лідер. Формула успіху.
17.00.Новини.
17.20.«Нова жертва». Серіал.
18.10.Година пік.
18.35.За київським часом.
19.00.Щоб пам'ятали... В. Спиридонов.
19.45.Вечірня казка.
20.00.Час.
20.40.Т. Самойлова і В. Ланової у фільмі «Анна Кареніна». 1 і 2 серії.
23.15.Новини.
23.25.З репертуару О. Вертинського. Музична програма.

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна. Новини.
08.20.Закон є закон.
08.25.Вітражі.
09.10.Бізнес-форум.
09.40.Док. телефільм «Бойки».
10.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
11.25.Мультфільм «Суничний дощик».
11.35.Телеанонс.
11.40.Шкільний екран. 5.кл. Історія України. Київ очима дітей. Передача 1.
12.00.Худ. телефільм «Смерть під вітрилом». 2 серія.
13.05.Світоч. Олександр Василенко.
13.45.Телеанонс.
13.50.Вікна. Новини.
14.00.Худ. телефільм «Морський вовк». 3 серія.
15.05.Док. телефільм «Прогулянки по Києву».
15.25.Закон є закон.
15.30.Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00.Телеанонс.
17.05.Освітній канал для школярів. Рідна мова. Українська абетка. Мудрагелі. Гра для школярів.
18.00.CNN. Новини.
18.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
19.25.Кодекс.
19.40.Телеанонс.
19.50.Телесеріал «Закон».
20.20.Кажуть... По ділу.
20.30.Вікна. Новини.
20.50.Комп'ютер Х.
21.20.На всі боки.
21.40.Саундпарк.
22.10.Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
22.30.Вікна. Новини.
22.45.Закон є закон.
22.50.Канал «М».
23.10.Худ. фільм «Лазар».

ЧЕТВЕР, 5 вересня

УТ-1

06.00.Програма передач.
06.05.Доброго ранку, Україно!
08.00.Телесеріал «Династія».
09.00.«Право». Тележурнал.
09.30.Музичні моменти.
09.50.Кінопрограма.
11.30.«Маю за честь запросити». Ян Табачник.
12.00.УТН.
12.10.Полудень.
12.55.Прем'єра кіноциклу для молоді «Молодий та нерозважливий» (США). Фільм 1 — «Крутий та шалений».
14.30.Закон є закон.
14.40-15.40.Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00.УТН.
16.15.«Первоцвіт — квітка надії». III Міжнародний фестиваль дитячої творчості. 2 частина.
17.45.Закон є закон.
17.50.Дім на Софіївці. Передача 2.
18.25.Футбол плюс.
18.45.Фінансовий огляд.
19.00.УТН.
19.15.Від «Перехрестя» до успіху.
19.45.Телесеріал «Династія».
20.45.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.40.Наш час.
21.45.Ж.-П. Бельмондо у детективі «Незнайомець у домі» (Франція).
23.25.Закон є закон.
23.30.УТН.
23.40.Колискова для дорослих.
23.45.Нічний канал. Худ. фільм «Ідеальний злочин».

ГРТ

05.00.Телеранок.
08.00.Новини.
08.15.«Нова жертва». Серіал.
09.05.За київським часом.
17.00.Новини.
17.20.«Нова жертва». Серіал.
18.05.Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — ЦСКА. У перерві — За київським часом.
20.00.Час.
20.40.Боги і герої Олімпу у фільмі «Битва титанів».
22.50.Новини.
23.00.«Обоз». Шоу І. Демидова.
23.50.«Вночі за вікном...» Музична програма.

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна. Новини.
08.20.Закон є закон.
08.25.На всі боки.
08.45.Л. Бетховен. Симфонія № 9.
10.00.Альтернатива.
10.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
11.25.Мультфільм «Хочу місяць».
11.35.Прогноз погоди.
11.40.Шкільний екран. 5 кл. Історія України. Київ очима дітей. Передача 2.
12.05.Телефільм «Полька з гоцем».
12.15.На тему вистави «Анна Ярославна».
12.45.Док. телефільм «Гурзуф».
13.15.Всеукраїнський фестиваль телепрограм «Україна —диво дивовижне». У мажорі і мінорі. Від пісні до гімну.
13.50.Вікна. Новини.
14.00.Худ. телефільм «Морський вовк». 4 серія.
15.10.Телефільм «Прощай, море».
15.25.Закон є закон.
15.30.Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00.Телеанонс.
17.05.Освітній канал для школярів. Історія України. Найдавніші часи України. Музика. Творчість К. Стеценка.
18.00.CNN. Новини.
18.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
19.25.Запитуйте — відповідаємо.
19.40.Телеанонс.
19.50.Телесеріал «Закон».
20.20.Кажуть...
20.30.Вікна. Новини.
20.50.Добрий вечір! Генії третього роду. Глумаченко снобачень.
21.40.ЧІЗ.
22.00.Фешн-клаб.
22.30.Вікна. Новини.
22.45.Канал «М».
23.05.Закон є закон.
23.10.Телесеріал «Лазар».

П'ЯТНИЦЯ, 6 вересня

УТ-1

06.00.Програма передач.
06.05.Доброго ранку, Україно!
08.00.Телесеріал «Династія».
09.00.Фінансовий огляд.
09.15.Гра в класики.
09.45.Док. фільм «Блаженні гнані за правду». Павло Чубинський.
10.35.Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
11.05.Телефільм «Жаби».
11.30.Туті.
12.00.УТН.
12.10.Ж.-П. Бельмондо у детективі «Незнайомець у домі» (Франція).
13.50.Закон є закон.
14.40-15.40.Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00.УТН.
16.15.І корабель пливе.
17.00.На світовому рівні.
17.30.Ближче до діла.
18.00.Футбол. Чемпіонат України. «Шахтар» —«Динамо». 2 тайм.
18.45.Закон є закон.
18.50.І тільки музика.
19.00.УТН.
19.15.П'ятий кут.
19.45.Телесеріал «Династія».
20.45.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.40.Наш час.
21.45.Прем'єра кримінального телесеріалу «Поліцейський з Лос-Анджелеса» (США). 1 серія.
22.45.«Проти ночі». Прем'єра програми неполітичних новин.
23.15.УТН.
23.25.Елвіс Преслі у музичній програмі «Меломанія».
00.25.Колискова для дорослих.
00.30.Нічний канал. Худ. фільм «Максим Перепелиця».

ГРТ

05.00.Телеранок.
08.00.Новини.
08.15.«Нова жертва». Серіал.
09.10.За київським часом.
16.15.Променад.
17.00.Новини.
17.20.«Нова жертва». Серіал.
18.15.За київським часом.
18.45.Поле чудес.
19.45.Вечірня казка.
20.00.Час.
20.40.Великі сищики: Еркуль Пуаро у фільмі «Смерть на Нілі». 1 серія.
22.00.Погляд.
22.45.«Смерть на Нілі». 2 серія.
23.55.Новини.
00.05.«Стінг у Москві». Музичний фільм.

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна. Новини.
08.20.Закон є закон.
08.25.Телефільм «Музика скла».
08.35.Фешн-клаб.
09.05.Гонки на виживання.
09.35.Телефільм «Балада про Шампань».
10.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
11.25.Телеанонс.
11.30.Мультфільм «Скарб».
11.45.А. Рудницький. «Анна Ярославна, королева Франції».
13.20.Всеукраїнський фестиваль телепрограм «Україна —диво дивовижне». Уламок межового знака.
13.50.Вікна. Новини.
14.00.Худ. фільм «Гетьманські клейноди».
15.25.Закон є закон.
15.30.Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00.Освітній канал для школярів. Представляємо телекурс англійської мови. Англійська мова. Урок 1. Дика природа України.
17.45.Всеукраїнський фестиваль для дітей та юнацтва. Круті новини.
18.00.CNN. Новини.
18.30.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
19.25.Персона.
19.40.Телеанонс.
19.50.Телесеріал «Закон».
20.20.Кажуть...
20.30.Вікна. Новини.
20.50.Добрий вечір! Гумористичний дайджест.
21.40.Бізнес-форум.
22.10.Канал «М».
22.30.Вікна. Новини.
22.45.Закон є закон.
22.50.Музичний простір.

СУБОТА, 7 вересня

УТ-1

07.30.Програма передач.
07.35.Гімнастика.
07.45.Блага вість з Ріком Реннером.
08.15.Телефільм «Два крила Левка Мацієвича».
08.45.Для дітей. Худ. фільм «Міо, мій Міо».
10.20.Україна сьогодні.
10.50.Доброго вам здоров'я.
11.10.Рідна мова.
11.25.Закон є закон.
11.30.Наше коло.
12.00.І тільки музика.
12.30.Щотижня.
12.45.Мультфільм.
13.00.Дискусії лідерів.
13.30.«Серія «Палетт». Ежен Делакруа. «Підземелля, образ».
14.00.Альманах «Основа».
14.30.До Дня незалежності Бразилії. «Бразильські краєвиди». Теленарис.
14.45.І тільки музика.
15.20.Реальність неможливого.
15.50.УТН.
16.00.Прем'єра телесеріалу «Перші поцілунки» (Франція). 1, 2 серії.
17.00.Прем'єра док. телесеріалу «Згадаймо ті роки». Фільм 1.
18.05.Весь світ театр. Т. Дорст написав нам цю п'єсу.
18.35.Мультфільм «Влучний постріл».
18.45.Закон є закон.
18.50.І тільки музика.
19.00.УТН. Регіони.
19.15.Вікно в Америку.
19.45.Прем'єра телесеріалу «Королева Марго». 1 серія.
20.50.На добраніч, діти!
21.00.УТН.
21.40.Наш час.
21.45.Прем'єра інформаційно-розважальної програми «Телеманія». 2 частина.
23.45.Канал «Франс Ентернасіональ» представляє. «Інтеграл. Вет. Вет. Вет».
00.30.УТН.
00.40.Колискова для дорослих.
00.45.Нічний канал. Кіно не для всіх. Фільм П. Осіми «Імперія пристрасті» (Японія — Франція).

ГРТ

07.00.У світі тварин.
07.35.«Уся справа в капелюсі». Мультфільм.
07.50.Фільм «Покровські ворота». 1 серія.
09.00.Новини.
09.10.Слово пастиря.
09.30.За київським часом.
10.00.Ранкова пошта.
10.35.Смак.
10.55.«Чудовий град Москов». Фільм 6 «У пошуках істини».
11.25.Театр + тж. М. Козаков.
12.10.С. Світлична і О. Збруєв у мелодрамі «Чисті Пруди».
13.30.Під знаком «Пі».
14.00.Усмішка.
14.20.Тема тижня.
15.15.Бомонд.
15.35.Вікно в Європу.
16.05.Л. Якубович у телегрі «Колесо історії».
17.00.За київським часом.
17.20.У світі тварин.
17.55.Єралаш.
18.15.«Золота серія». Рік 1963. М. Михалков у фільмі «Я крокую по Москві».
19.45.Вечірня казка.
20.00.Час.
20.40.Н. Кідман у пригодницькому серіалі «В'єтнам. До запитання».
21.40.Брейн ринг.
22.25.Трилер А. Хичкока «Мотузка».
23.50.«Стінг у Кремлі». Музична програма.

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Вікна. Новини.
08.20.Закон є закон.
08.25.Док. серіал «Війна проти мафії».
09.25.Шанс на життя.
09.55.Мультпрограма: «Бабусин урок», «Жило-було мишеня».
10.15.Телеанонс.
10.20.Прогноз погоди.
10.25.Худ. телефільм «Санта-Барбара».
11.20.Саундпарк.
11.50.Сезон.
12.10.Клуб «700».
12.40.Світ, що зникають.
13.40.Худ. телефільм «Меланхолійний вальс».
14.50.Док. телефільм «Часи прадавні».
15.20.Закон є закон.
15.25.Футбол як футбол.
16.25.Док. телефільм «Історія Києва». Фільм 12 —«Напередодні».
16.45.Енергозбереження.
17.00.Телеспортарена.
17.30.Фактор «Як».
18.00.CNN. Новини.
18.30.Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
19.00.Параграф.
19.30.Відкритий мікрофон.
19.40.Місто.
20.00.Вечірні розваги для дорослих.
20.30.КІН. Культурологічний тижневик.
21.00.Хіт-рік.
21.30.Гонки на виживання.
22.00.Закон є закон.
22.05.Футбол. Чемпіонат України. ЦСКА —«Ворскла». 2 тайм.
22.50.Худ. фільм «Незабутнє».
00.20.Нічний канал «М».

НЕДІЛЯ, 8 вересня

УТ-1

07.30.Програма передач.
07.35.Гімнастика.
07.45.Українське спортлото.
07.55.Фестиваль «Золоте курча». Худ. фільм «Цуценя».
09.40.Закон є закон.
09.45.І тільки музика.
10.00.Служу народу України!
10.30.Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
11.00.Нові імена. Концерт випускників Київського хореографічного училища в Національній опері.
12.00.Богема.
12.20.Чарівний промінь.
13.05.Закон є закон.
13.10.Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
13.40.Монітор. ТБ про ТБ.
14.00.Програма «Кіноностальгія» представляє Є. Леонова у комедії Г. Данелія «Тридцять три».
16.00.УТН.
16.10.Прем'єра телесеріалу «Перші поцілунки» (Франція). 3, 4 серії.
17.10.Прем'єра ігрового шоу «Ключі від форту «Баяр».
18.10.Село і люди.
18.40.Вулик пана Савки.
19.00.УТН.
19.15.Прем'єра док. серіалу «Кримінальна Росія». 1 серія —«Смерть через квартири».
19.45.Телесеріал «Королева Марго». 2 серія.
20.50.На добраніч, діти!
21.00.Інформаційно-аналітична програма «Післямова».
21.45.Наш час.
21.50.Кіноцикл «Пригоди Анжеліки». М. Мерс'є та Р. Осейн у фільмі «Анжеліка — маркіза янголів».
23.55.УТН.
00.05.Спорткур'єр.
00.15.Колискова для дорослих.
00.20.Нічний канал. Худ. фільм «Містер Ікс».

ГРТ

07.00.Тираж «Спортлото».
07.10.Мультфільми.
07.45.«Покровські ворота». 2 серія.
09.00.За київським часом.
09.20.Час дізнатись.
09.30.Доки всі вдома.
10.10.Ранкова зірка.
11.00.Мультфільм «Герберт».
11.30.Час зірок.
12.00.Лідер. Формула успіху.
12.30.Серіал «Підводна одіссея команди Кусто». «Акули».
13.25.Сміхопанорама.
14.00.Новини (з сурдоперекладом).
14.20.Великий театр.
15.05.Клуб мандрівників.
15.50.Якось одного разу.
16.05.Мультфеєрверк.
16.50.Час і місто.
17.15.Щасливий випадок.
18.05.М. Джексон, Д. Росс і Ф. Кіркоров на фестивалі в Монте-Карло.
19.00.Час.
19.40.А. Шварценеггер у бойовику «Людина, яка біжить».
21.35.Кубок світу «Майстер-ралі-96». Париж — Москва — Улан-Батор — Пекін.
21.50.Футбольний огляд.
22.20.Новини.
22.30.Док. фільм «Просто Хичкок».

УТ-2

08.00.Телеанонс.
08.05.Док. фільм «Микола Вінграновський».
09.05.Закон є закон.
09.10.Україна аграрна.
09.25.Телефільм «Михайло Біласъ».
09.50.Акваторія.
10.10.Рецепти здоров'я.
10.30.Міжнародний конкурс юних піаністів.
11.40.Крила.
12.00.Недільна ранкова проповідь.
12.30.Фільм-вистава «Тартюф». 1 та 2 серії.
14.50.Закон є закон.
14.55.Життя серед життя.
15.25.У світі гонок.
15.55.Спортивні новини.
16.25.Док. телефільм «Історія Києва». Фільм 13 —«Відгомін».
16.45.Мультфільм «Ледача сукня».
16.55.Телеанонс.
17.00.Яхад.
17.30.Свічадо.
18.00.CNN. Новини.
18.30.Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
19.00.Альтернатива.
19.30.Телесеріал «Беверлі Хілз».
20.30.Вікна у світ. Міжнародна програма.
21.00.Трамвай бажань.
21.30.Економіка в діалозі.
22.00.Закон є закон.
22.05.Шоу довгоносиків.
22.35.Худ. фільм «Любов — смертельна гра».

(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).

Жарт номера

● *Гривня: перше кохання - це як сота жінка.*

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ЗВІТНІ ЗБОРИ

(стенограма)

— Ну що? Товариші, чи то пак панове, почнемо?

Ми тут у правлінні порадилися, і я вирішив, що я спочатку доповім вам про результати нашої, так би мовити, роботи. Потім ви зможете поставити свої так звані запитання. Якщо комусь щось буде неясно. А насамкінець ми всі дружно проголосуємо разок-другий. Я маю на увазі прийняття рішень щодо нашої... е-е-е... перспективи. Отакий, значить, у нас сьогодні порядок денний.

....

— Ні, Іванчишин, не голосуватимемо. Я не сліпий, по очах бачу, що з програмою зборів усі згодні.

Г-м-м. Громадяни акціонери! Ось уже минув рік відтоді, як ми пли... приватизило... Тьху! Слово таке, що я навіть вимовити не можу... Значить так, ось уже рік, як ми з вами — закриті акціонери... Боже праведний! Хто доповідь писав?.. Ганно Петрівно, що ви маєте на увазі?.. Ах, випадково? Не накаркайте такими випадковостями... Так от, е-е-е... громадяни — члени закритого акціонерного товариства, за минулий рік ми згорнули виробництво ще на 43%, при тому, що по нашій галузі зниження досягло 45%. А це значить, як ви самі розумієте, що серед найгірших — ми найкращі. І це при тому, що ми майже цілком зберегли кадри. А в останньому кварталі ми навіть створили додатково близько 23 робочих місць, близько 23 робочих... Вільгельме Карловичу, перестаньте хропти. Ви мене збиваєте. Е-е-е... створили близько 23 робочих місць шляхом відкриття магазину, аптеки та пекарні... Що, Єгоричу?

— ....

— Ну то й що, що не за профілем. Фабрика з переробки конопель, приміром, пельменну відкрила і три пивбари. Комбінат штучних шкір відкрив дві перукарні, сауну і центр пластичної хірургії. Так що, все нормально і у нас. В ногу, так би мовити, з часом йдемо... Ну, що ще, Полупанко?

— ....

— Ні, директором магазину призначено не мою дружину. Точніше, вже два тижні вона мені не дружина. Ми, так би мовити, розлучаємося...

— ....

— Завідувач аптеки — мені не зять. Як можна такого хапуна мені в рідню записувати?!. Які докази?.. Що «пекарня»?.. Ні, це вже особисте. Давайте, Степанов, перенесемо це на день прийому з особистих питань.

Вибачте, я продовжу. І хоча за минулий рік нами виконано робіт у порівняльних цінах у п'ять разів менше, аніж позаторік, це все одно більше, аніж, скажімо, на всьому Гаїті 1913 року... Давайте я не стомлюватиму вас цифрами, ми не за тоталітаризму вже живемо. У нас, так би мовити, демократія. Отож, про результати роботи. Якщо говорити простіше, я скажу, що ми ще «на плаву» завдяки вашій, як казали раніше, самовідданості, що навіть дало змогу видати працівникам як подарунок до Різдва по два кілограми борошна... Вибачте, мене по пейджеру викликають... Алле!.. Алле!.. Ще раз зателефонуйте, вас не чути... На чому я зупинився?

— ....

— Яка зарплата, Степанов?!. Усім зараз не вистачає, але люди терплять. Правда терпимо, Розо Мойсеївно? Ось і Марк Григорович, і Лідія Василівна, і всі інші розуміють, що це — явище тимчасове і треба потерпіти.

— ....

— Ні, Степанов. А якщо тобі щось не подобається, можеш знайти собі роботу кращу.

— ......

— Ні, Гнідко, не був я у відпустці на Гаваях.

— ....

А-а? То це відрядження було до «Штатів». З обміну досвідом.

— .....

— А ти зміг би за два-три дні?.. Ось і я не зміг. Довелося підучитися новим технологіям. Ось і вийшло два місяці.

Усе, панове, все! Надійшла пропозиція закінчити дебати й розпочати голосування. Отже, хто «за» —підніміть руки. Іванчишин, підніми руку, нам треба полічити твій голос. А ти, Степанов, можеш не піднімати. Петренку й Мунтяну також не треба.

— ......

— Як це «чому»? Ви не члени ЗАТ, ви до нас пізніше прийшли.

Так. Добре! Одностайно. Наталю Іванівно, запишіть до протоколу: «Зважаючи на складну криміногенну обстановку, на випадки пограбування та розбою, що мають місце, збори ЗАТ постановили дивіденди не виплачувати».

Усе, панове-товариші, можна розходитися, збори закінчено. До речі, завтра на роботу прошу не спізнюватися, щоб не довелося вживати мені крайніх заходів! До побачення.

Юрій АЗАНОВ.

Пародія

Од Петра до Дмитра

І мені що загар, що засмага,
І що південь чи північ — одно...
І перо, і шаблюка, і шпага,
І з троянд молоденьке вино.
... І проходжу я Флотським бульваром...
По сліду моїм стелеться дим.

Дмитро КРЕМІНЬ.
Жур. «Вітчизна» № 1—2 1996 р.

Ах, панове, Петро Сагайдачний
Не міг місця нагріти ніде:
То іде на Москву необачний,
А то рай штурмувати веде.
За походи не ждав нагороди —
Брав шаблюкою свій гонорар.
Я також побував у походах —
Де Хрещатик і Флотський бульвар.
В походеньках приборкаю спрагу —
Вируча молоденьке вино,
І тоді що завгар, що завмагом,
Що шампань, що шампунь — все одно.
І здається: махає шаблюка —
Не кволеньке безправне перо,
І що вчора на тебе не хрюка,
Бо ти вже не Дмитро, а Петро.
Та війна — не для мене робота.
Жаль, що турок стрілою дістав,
Але гетьман зоставсь патріотом:
Все добро землякам одписав.
І мене жде затруєна куля,
Мов красуню загар чи гарем.
Не ридай наді мною, дівуля,
Бо таких, як я, смерть не бере.
Бо мене з ніг звалила не куля
Кровожерних, підступних банд,
А на лобі красується гуля
Од... вина з молоденьких троянд,
На сорочці — вино, а не кров,
Адже я не Петро, а Дмитро.
Заповіту не ждіть, бо я — в дим...
Тож мене й пам'ятайте таким.

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Перлюкізми

● Добре нашим суддям — їм Бог суддя!
● У кожній жінці стільки хорошого, що найчастіше його вистачає не одному чоловікові.
● Якщо критика не подобається тим, кого критикують, значить, вона неконструктивна.
● Якби не хабарники, хто б тоді допомагав людям?
● Народові — найкращі об'їдки!
● Демократія? Нічого, було й гірше!
● Коли медицина безплатна, все відшкодовує похорон.
● Хто злодій, той і не пійманий.
● Вже не хочеться їсти, вже хочеться стріляти.
● Наш народ навіть ринкові реформи не беруть!
● Ми валяли дурня, поки не з'ясувалося, що ми дурні.

Олександр ПЕРЛЮК.

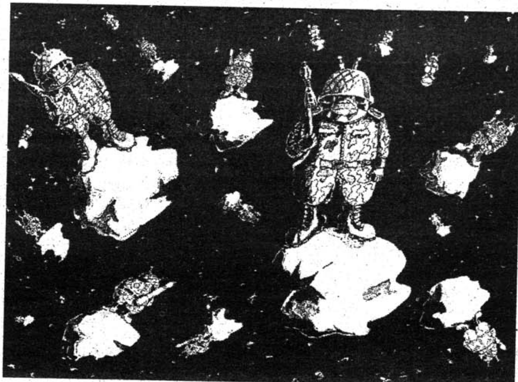
«ХРУСЬ» І «КОВТЬ»

В понеділок зуб останній
Випав у Петра.
Показав його Тетяні
З вигуком: «Ура!».
—Гризти, жіночко, негоже
Нині для мене.
Хрусь робити більш
не зможу,
Тільки «ковть» одне.

ДРУЖИНА І ДРАБИНА

Чи на сміх, а чи на кпини,
Підстригаючи Хому.
Ганна вистригла драбину
На потилиці йому.
—Горе, — скаржививсь
той Мусію,
Хитра, бач, яка, диви, —
Цілий вік була на шиї —
Буде вже на голові.

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Ні

—Дівчино, будьте ласкаві, як мені пройти до оперного театру?
—Ні!
—Що — ні?
—А те: сказала ні, отже — ні!
—Нічого не розумію!
—Можу пояснити: в мене сім'я — чоловік, дитина...
—Чудово, прекрасно! Як кажуть, злагода вам та любов! Я запитую, як мені пройти до оперного театру?
—А я вам повторюю — ні!
—Вибачте, дівчино, проте я однаково нічогісінько не розумію!
—Усе ви добре розумієте, не прикидайтеся бевзнем! Знаю вас, як облуплених: спочатку запитуєте як пройти до оперного театру, потім пропонуєте донести мою важку сумку, потім телефонуватимете, призначатимете побачення, робитимете коштовні подарунки. А я, уявіть собі, всього цього не хочу, тому й заявляю вам своє рішуче — ні!

Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Анатолія КАЗАНСЬКОГО.

Сім мішків гречаної вовни

Твір на двох

Учитель запитав двох сестричок-однокласниць:
—Чому у вас однакові твори — слово в слово?
—Це нам тато написав один твір на двох...

Костопінту

П'ятирічного хлопчика запитують:
—Як тебе звати?
—Взагалі-то Костиком. Але після фільму «Дона Бейжа» всі чомусь мене називають Костопінту...

Спеціаліст

—Куме, позичте корткотяга.
—Краще я сам прийду відкоркувати пляшку...

Розумніший

П'ятирічний Михайлик:
—Мати стверджує, що я розумніший за тата, бо не п'ю горілки і не палю цигарок...

Зібрав Тарас ЛЕХМАН.

«МИ РОЗУМНІ ВСІЄЮ ГРОМАДОЮ...»

Львівські кондитери зробили новий рішучий крок у ринковий простір: завдяки реорганізації підприємства з колективною формою власності створено акціонерне товариство «Львівська кондитерська фірма «Світоч». Колектив одноголосно проголосував за це рішення .

Власне появою акціонерних товариств нині вже нікого не здивуєш. Так само, як їхнім банкрутством. Бо лише зміна статусу та назви успіху не гарантує. До реорганізації готувалися ретельно. Вона спонукала до самокритичного аналізу зробленого, і в цей процес було задіяно не лише керівництво, а й усіх без винятку працівників фірми. Особливістю «Світоча» є те, що фірма керується не лише економічною стратегією і тактикою, а й випробуваною впродовж десятиліть філософією, наріжним каменем якої є така теза: «ми розумні всією громадою, всім колективом».

Ці слова часто повторює генеральний директор фірми — нині президент акціонерного товариства Андрій Тавпаш. Кожного світочанина закликали: почни із себе, подумай, що собою являєш, чи можеш дати більше загальній справі, а отже й собі, своїй сім'ї. Дорога через особистий інтерес до колективного і навпаки виявилася оптимальнішою.

Колективну власність зазвичай не без скепсису називають «колгоспом».

—Колгоспна система спотворила уявлення про суть колективного господарювання,— каже Андрій Тавпаш, — але воно не віджило і світ його не відкинув. Ми й колективну власність як форму господарювання ще не до кінця використали. Пройшлися усіма закапелками, готуючись до акціонування і побачили невикористані резерви. Зокрема дійшли висновку про непорядок у кадровій політиці. Був у нас поділ на членів і нечленів фірми. Першими вважалися ті, хто пропрацював три роки. Ми позбулися цієї нерівності самі, без підказки з боку.

Серед позитивних набутків одним із найважливіших є те, що світочани мають майно. Керівництво зуміло переконати людей, що за часів інфляції, а тим паче гіперінфляції, вигідніше вкладати прибуток в оновлення основних фондів, аніж у зарплату. Отже, «Світоч» не менш як 40 відсотків прибутку (а іноді навіть 60—70 відсотків) вкладає у будівництво нових об'єктів, реконструкцію діючих.

Світочани вважають, що акціонування вони розпочали вчасно: не зарано і не запізно. Своєрідним трампліном стало урочисте святкування 85-річчя фірми, яке засвідчило її високий імідж в очах і співвітчизників, і західних партнерів. Партнери, побачивши ставлення до фірми керівників органів влади, споживачів, громадськості, збільшили термін товарного безвідсоткового кредиту від 15—20 до 30—60 днів. Нині сума товарного безвідсоткового кредиту становить 1,5—2 мільйони американських доларів.

Колективна форма господарювання не знімає й персональної відповідальності.

Під час численних зустрічей, розмов із працівниками, що передували зборам, Андрію Івановичу часто доводилося чути, що «Світоч» своїми досягненнями, мудрою господарською стратегією завдячує передусім генеральному директору. «Сподіваюсь, крила у мене не виростуть», — відбувся жартом він. Етика керівників, яку сповідують на «Світочі», полягає в тому, що тут не вживають слів «я це зробив». Зробили люди, колектив. Та все ж світочани мають слушність, вважаючи, що їм поталанило з директором. Міцні позиції «Світоча», імідж в ринковому просторі справді значною мірою зумовлені його вмінням моделювати ситуацію в економічному, соціальному і політичному контекстах. Адже імідж, репутація, торгова марка для фірми — понад усе. І ще одна непересічна риса: попри всю неминучу жорстокість конкурентної боротьби керівництво «Світоча» дотримується гуманних принципів завоювання ринку. Іноземні партнери не раз, як кажуть, притискали Андрія Івановича до стіни, пропонуючи об'єднати зусилля для монополізації ринкового простору на сході — Тростянецька кондитерська фабрика, а на заході — «Світоч». Та він не погоджується з тим, що у ринковій боротьбі не повинно бути моральних засад. Щоправда, директори деяких кондитерських підприємств докоряють: «от якби не «Світоч»... І дарма докоряють. Фірма планує випускати 20—30 відсотків кондитерських виробів в Україні — не більше. Бо покупець повинен мати вибір. Саме його величність покупець є королем, і «Світоч» ставиться до нього з належною повагою і навіть почестями. За це й одержує винагороди — і матеріальну, і моральну.

Нещодавно у Чернівцях відкривали магазин, що спеціалізується на продажу кондвиробів «Світоча». Імпреза перетворилася на загальноміське свято за участю мера міста. Гостей зі Львова зустрічали хлібом-сіллю, висловлювали щирі симпатії до вітчизняного виробника. Споживачі бачать у фірмі партнера, який допоможе їм реалізувати себе, зміцнити власний добробут. У це вірить і офіційний дистриб'ютор фірми, власник чернівецького магазину Олексій Коломієць, який реалізує щомісяця 70—80 тонн кондитерських виробів «Світоча».

Економічна стратегія «Світоча» імпонує іноземним інвесторам та кредиторам. Нещодавно Європейський банк реконструкції і розвитку ухвалив рішення про кредит для «Світоча» на значну суму для розвитку фірми. Усі ці досягнення прийшли не самі собою. Їх здобуто завдяки невтомній та наполегливій праці, розуму та заповзятливості всього колективу та його керівника, президента, генерального директора Андрія Івановича Тавпаша.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Солодку продукцію фірми за цінами виробника ви можете придбати в усіх областях України.
Контактні телефони: (0322) 27-14-97, 62-42-82; телефакс 27-14-99.
Адреса: Львів, вул. Городоцька, 226.

За кордоном є спадок

Можливо, для вас ... УКРІН'ЮРКОЛЕГІЯ

(252034, Київ, вул. Золотоворітська, 2-а)
у справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у США:

Данила Гунька, який народився в населеному пункті Петропіль, Україна, 1923 року, батьками котрого були Тимофій та Анна Гунько.

Антонія (Антона) Улашевського, який народився в США 1926 року, батьком котрого був Бруно (Броніслав) Улашевський, а мамою — Валерія, уроджена Чесляк, яка народилася в Польщі 1898 року.

Химана Фішмана, який народився в Україні 1915 року, батьками котрого були Якоб Фішман та Рахель Фрамер.

Рози Шпірт (Шпріт, Спірт), яка народилася 1907 року в населеному пункті Теофіполь, або Базалія, батьки — Самуель (Сімче) Шпірт (Шпріт, Спірт) та Фріда Вітельс.

Померлого в Англії:

Петра Мусієнка, який народився в Україні 1912 року.

Померлої у Франції:

Шендли (Чендли) Френкель, яка народилася в Луцьку 1905 року, батьком котрої був Леві Френкель, а мамою — Рая Фукман.

Померлих у Німеччині:

Андреаса Обердорфера, який народився 1911 року в населеному пункті Ландау, Україна.

Отто Тілле, який народився в населеному пункті Кронсфельд (нинішня назва Мар'янівка) Михайлівського району Запорізької області 1908 року.

Адольфа Фрічле, який народився 1913 року в Миколаївській області, а саме: його дружину Хасанову-Фрічле Софію Яківну та її дітей Фрічле Альму Адольфівну, Хасанова Олександра, Хасанова Едуарда, Хасанову Людмилу.

Еміля Кондрука (Кондруца), який народився 1900 року в Чернівцях, батько — Василь Кондрук, мати — Хелена (Олена) Гусц.

Померлих в Австрії:

Вольфа Віллі Страубера, відомого також як Володимир Орштайн (Оршнейн, Орстайн), який народився 1905 року в населеному пункті Кути, батьки котрого Абрахам (Абрам, Аврум) Орштайн та Адель, в дівоцтві Страубер (Штраубер) до 1951 року проживали в н/п Кути.

Хенріка Готтфріда, який до 1939 року працював адвокатом у Львові.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію:
Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а,
тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Зміни до інформації про випуск (проспект емісії) акцій акціонерного банку «Лад-Кредит Банк»

БАЛАНС АБ «ЛАД-КРЕДИТ БАНК» (млрд. крб.)

АКТИВ	на1.01.95 р.	на 1.01.96 р.	на 1.04.96 р.
1. Каса	0	1,8	5,9
2. Кореспондентський рахунок в НБУ	15,2	64,8	8,6
3. Позички, надані іншим банкам	33,4	8,4	146,4
4. Кредити, видані банком	11,6	278,8	127,4
5. Цінні папери	0	19,4	54,2
6. Дебітори	95,8	4,2	5,3
7. Основні засоби	1,9	12,5	12,4
8. Інші активи	0,5	12,9	38,5
9. Використання коштів за рахунок прибутку	12,0	31,4	15,9
Всього актив	**170,4**	**434,2**	**414,6**
ПАСИВ			
1. Статутний фонд	16,2	200,0	200,0
2. Резервний фонд	0,6	2,9	4,1
3. Інші фонди	3,3	16,4	20,1
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	51,3	62,3	67,4
5. Депозити юридичних осіб	34,0	75,6	68,7
6. Внески громадян	0,5	2,4	0
7. Кредити, отримані в інших банках	52,0	40,0	10,0
8. Кредитори	0	3,0	5,7
9. Прибуток	12,0	31,4	15,9
10. Інші пасиви	0,5	0,3	22,7
Всього пасив	**170,4**	**434,2**	**414,6**
Фінансові результати діяльності			
1. Доходи, всього	84,3	236,3	97,4
2. Операційні видатки	40,6	122,9	62,3
3. Поточні витрати всього	31,7	82,0	19,2
4. В т. ч. утримання персоналу	2,3	20,8	14,5
5. Балансовий прибуток	12,0	31,4	15,9

Загальними зборами акціонерів банку (протокол № 22 від 26.07.96 р.) встановлено: термін початку передплати — 25 липня 1996 р., термін закінчення передплати — 31 грудня 1996 р.

Зміни до інформації про шостий випуск простих іменних акцій АБ «АвтоЗАЗбанк» («ГУ» № 15 від 25.01.96р.)

1. У розділі 1 «Характеристика емітента»: абзац 3 викласти у такій редакції:
«Голова Ради Банку — Сотников Олександр Миколайович, голова Правління, Генеральний директор ВАТ «АвтоЗАЗ», освіта вища;
абзац 5 викласти у такій редакції:
«Керівництво поточною діяльністю здійснює Правління Банку на чолі з Головою — Новицькою Тетяною Андріївною, освіта вища економічна.
2. У розділі 3 «Дані про емісію акцій»: абзац 8 викласти у такій редакції:
«Передплата на акції проводилася з 5 лютого по 19 червня 1996 року і проводитиметься з 1 вересня по 15 жовтня 1996 року»;
в абзаці 16 речення «продаж акцій фізичним особам здійснюється мінімальним пакетом у кількості 1000 шт.» виключити;
абзац 17 викласти у такій редакції:
«Право придбання акцій в першу чергу надається акціонерам Банку»;
абзац 18 викласти у такій редакції:
«Для акціонерів і працівників Банку акції продаються за номінальною вартістю, без курсової надбавки».

ХОЧЕТЕ ВИВЧИТИ ІНОЗЕМНУ МОВУ, НЕ ВИХОДЯЧИ З ДОМУ? ВСТУПАЙТЕ В ЄШКО!

ЄШКО - це найбільша школа заочної кореспондентської освіти в Європі з філіями у 8 європейських країнах. Тільки в СНД вже понад 200 тисяч чоловік вступили в ЄШКО.

Мовні курси ЄШКО - це:

- **Якісні знання**

50-річний досвід навчання мов за методом ЄШКО показує, що заняття вимагатимуть від Вас всього лише **15 хвилин на день**. Уроки вміщують необхідну для спілкування граматику, касети з записом допоможуть виробити вимову, а спеціальні типи вправ дозволять легко запам'ятати нові слова.

- **Ваш особистий викладач**

Навчаючись в ЄШКО, Ви не будете самотні: **Ваш особистий викладач**, перевіряючи домашні завдання, допоможе порадами й рекомендаціями.

- **Запорука Вашого успіху.**

Після закінчення курсу ЄШКО, Ви отримуєте **цінне свідоцтво**. Воно відкриє Вам нові перспективи у житті та поліпшить Ваше становище на ринку праці.

Заповніть купон, і Ви одержите БЕЗКОШТОВНО пробний урок.
Ви самі зможете переконатись, що ЄШКО - це правильний вибір!
Виберіть один з таких курсів:

- "Англійська для початківців"
- "Англійська для середнього рівня"
- "Англійська для вищого рівня" ◄ НОВИЙ!!
- "Англійська для дітей (9-14 років)"
- "Німецька для початківців"
- "Німецька для середнього рівня" ◄ НОВИЙ!!
- "Французька для початківців" ◄ НОВИЙ!!

Матеріали курсу друкуються російською мовою. Термін навчання, в залежності від вибраного курсу 9 або 16 місяців. Місячна вартість навчання в національній валюті еквівалентна 4 - 6 доларам США за курсом Національного банку.

ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА КОРЕСПОНДЕНТСЬКОЇ ОСВІТИ

ЄШКО

НАЙПЕРША НАЙКРАЩА НАЙБІЛЬША

Міжнародно визнаний метод

УВАГА!
За бажанням можна відразу придбати повний комплект навчальних матеріалів зі знижкою 10%.
Разом з курсом Ви отримуєте БЕЗКОШТОВНО суперобкладинку для підручників та футляр до касет!

Заявки надсилайте за адресою:

310022, Харків, а/с 248 ЄШКО

КУПОН НА БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОБНИЙ УРОК

вкажіть назву курсу

Індекс:.......... Місто (село) ....

Область ....

Вулиця..........

№ будинку й квартири........ Ім'я і прізвище..........

1246М

ІНТЕРАГРОЕКСПОРТ

ИАЗ

ВИРОБЛЯЄ
КОМПЛЕКТУЄ
РЕАЛІЗУЄ
ГАРАНТУЄ

ТАЛІ електричні г/п 0,5 - 10 т.;
КРАН-БАЛКИ г/п 1 - 10 т.;
НАСОСИ промислові;
ВЕНТИЛЯТОРИ промислові;
ПИЛОРАМИ УЛ-63.

Київ-254053,
вул. Кудрявська, 8-в.
Тел./факс: (044) 212-11-29
212-30-18

До відома громадськості!

Дочірнє підприємство концерну *«Правекс»* ДП *«Правекс-Брок»* звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електроенергії за нерегульованим тарифом і оптовим постачанням електричної енергії споживачам України.

Адреса: Київ, Кловський узвіз, 9/2.

Телефони: (044) 554-76-67, 554-78-09.

Факс 554-78-00, 554-78-09.

Національний Університет «Києво-Могилянська Академія» та Міжнародний центр приватизації, інвестицій та менеджменту

оголошують конкурсний прийом слухачів до Міжнародної школи бізнесу при НаУ КМА –

на 1996/1997 навчальний рік

на програму перепідготовки (друга вища економічна освіта) за спеціальностями:

Фінанси і кредит

(спеціалізації: фінансовий менеджмент; інвестиційний менеджмент; фінансова оцінка бізнесу; страховий менеджмент)

Маркетинг

(спеціалізація: маркетинговий менеджмент)

Програми орієнтовані на підготовку українських менеджерів, які займуть лідируючі позиції в своїх організаціях і будуть спроможні ефективно розробляти та впроваджувати їх стратегію і функціональну політику у різних сферах бізнесу.

Практична спрямованість програм Міжнародної школи бізнесу забезпечується використанням сучасних методик і матеріалів відомих навчальних закладів Західної Європи та Північної Америки, а також досвідом ефективного співробітництва з багатьма українськими і зарубіжними організаціями.

Програми Міжнародної школи бізнесу розроблено у відповідності з учбовим стандартом Certificate in Management Великобританії та вимогами Міністерства освіти України.

При конкурсному відборі перевага буде надаватися кандидатам, чий професійний досвід становить більше як 2 роки, та тим, які добре володіють англійською діловою мовою.

Прийом документів — *2—30 вересня 1996 року.*
Конкурсний відбір кандидатів — *1—9 жовтня 1996 року.*
Зарахування — *з 10 жовтня 1996 року.*
Початок занять — *15 жовтня 1996 року.*

Додаткову інформацію можна отримати за телефонами: (044) 416-6022; (044) 230-2624; (044) 446-0117.

Наші адреси:

252070, Київ, вул. Сковороди, 2, корп. 3, к. 221; НаУ КМА.
252057, Київ, вул. Ежена Потьє, 20; МЦПІМ.

Фирма «Перун»

предлагает со склада в Киеве широкий ассортимент столярной фурнитуры ведущих мировых фирм по ценам производителя: замки, петли, дверные защелки, шпингалеты, шурупы и др.

Гибкая система скидок.

Тел. (044) 550-51-64.

Спільне українсько-австрійське закрите акціонерне товариство «Світоч-дистриб'юція» (290040, Львів, вул. Городоцька, 226, ЕДРПОУ 22392348, р/р 3467333 у Львівській філії Українського кредитного банку, МФО 325871) повідомляє про свою ліквідацію.

Правление открытого акционерного общества ***«Предприятие электрических сетей «Энергоуголь»*** объявляет о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 4 октября 1996 года.

Повестка дня:

1. Об итогах подписки на акции общества в процессе приватизации.
2. О внесении изменений и дополнений в устав общества.
3. Избрание председателя правления и членов правления.
4. Избрание ревизионной комиссии.
5. Утверждение положений общества.
6. Утверждение нормативов распределения прибыли на 1996 год.
7. Разное.

Начало работы собрания — 14.00
Начало регистрации акционеров — 12.00

Место проведения собрания — актовый зал техникума промавтоматики, 340055. Донецк, ул. Горького, 163.
Почтовый адрес ОАО «ПЭС-Энергоуголь»: 340055, Донецк, ул. Челюскинцев, 174.

Тел. 90—80—26,
телетайп 115—036 «Струм»,
телефакс 35—25—06.

«Промторгсервис»

предлагает со склада в Киеве:

холодильное оборудование (шкафы, камеры, прилавки);
фреон—12, Фреон—22;
тепловое оборудование (плиты, эл. сковороды, шкафы пекарские);
рем. комплекты (комфорки, эл. тэны, пакетные переключатели);
термоса пищевые (10 л, 10 л, 38 л);
эл. двигатели 3-фазные в ассортименте (от 4 до 45 кВт);
мотоблоки, «LA ZAPPA» (Италия), карбюраторные.

Тел. факс: (044) 225-50-40.

Підприємцям та власникам приватних будинків ПРОПОНУЄМО

найнадійніші в експлуатації

ГАЗОВІ ЛІЧИЛЬНИКИ

GALLUS 2000(G4)

***Тел.:** (044) 268—46—33*
(044) 443—89—59

Гарантія 5 років.
Оптовикам — знижка.

Наші представництва:
Черкаси (0472) 63—58—34
Слав'янськ (06262) 3—63—35
Дніпропетровськ (0562) 41—82—41
Кременчук (05366) 7—50—71

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбуждено дело о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Импульс-2» (Донецк-86, ул. Октябрьская, 67, кв.4, расчетный счет 4467866 в Донецкой областной дирекции АК Укрсоцбанка, МФО 334011), дело № 11-2/12 Б.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ОАО «Завод «Легмаш»

принимает заказы на изготовление модульных мини-пекарен типа «Универсал» под производительность заказчика (печи, тестомесильные машины и др.) с предварительной оплатой — 50 проц. стоимости и сроком изготовления 30 дней.

Предлагает бытовые микропекарни на 3 и 6 хлебов, др. ТНП.
Возможен бартер: металлом, сельхозпродукцией от КСП под закрытие их задолженности крестьянам по зарплате (зерно, мука, сахар и др.).

«Легмаш» — единственное в СНГ предприятие, производящее и поставляющее аппараты контактно-стыковой сварки ленточных ножей и пил (для швейной, кожевенной, меховой и деревообрабатывающей промышленности), технологическое оборудование (для приклеивания подошв обуви, термоактиваторы, термоувлажнители снятия обуви с колодок, формирования следа, площадомерные машины для измерения площадей мягких и жестких кож, меха и лекал).

270042, Одесса, ул. 2-я Пересыпская, 21; тел: (8-0482) 23-29-06, 23-63-59.

Арбітражний суд Дніпропетровської області за позовом ДПІ по Дніпровському району Дніпродзержинська порушив справи про банкрутство: ПП «Заряна», МНПП «Альянс», МПП «Геліос», ТОВ «Куна», ПП «Ідель», МП «Укрпромбуд», страхового товариства «Мегаполіс», ПП «Аквамарин».

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за телефоном (0562) 42-85-26.

ПОСОЛЬСТВО ЯПОНИИ

приглашает на работу водителя

Требования к кандидату:
— опыт работы;
— открытая категория «D»;
— знание английского языка (желательно).

Справки по телефонам:
462-00-19;
462-00-20;
291-02-00.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина,34) возбуждено дело №10/2-96 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Аграрно-производственная фирма «Чинар» (Северск Донецкой области, улица Артема, 59, р/счет 467725 в Артемовском отделении Укрсоцбанка).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Портрет

ГЛИНЯНИХ СПРАВ МАЙСТРИНЯ

75 років тому у столиці українського гончарства Опішні, що на Полтавщині, народилась Олександра Федорівна Селюченко – талановита жінка, заслужений майстер народної творчості України, Велика Гончарівна.

Зростала Саша у сім'ї гончарів. Ліпити почала з шести років. Від того часу глина стала її радістю, сумом, годувальницею. Закінчивши семирічку, Олександра вступила до Опішнянської художньої керамічної школи. А вже через два роки розписувала посуд у Запоріжжі.

Після війни художниця повернулася до рідного селища і почала займатися народною іграшкою, що корінням своїм сягає глибин історії. Неймовірно вимоглива до себе майстриня створила диво-дивний, казковий світ. У руках Олександри Федорівни із шматочка німої глини народжувалися небачені тваринки. Художниця вивершила пластику малих форм до високої гармонії, що вдається не кожному митцю.

Роботи О. Селюченко побували на багатьох виставках у колишньому Союзі та за кордоном – у Бельгії, Болгарії, США, Японії... І завжди майстриня переймалася думками про майбутнє рідної Опішні. Тривожило її душу те, що раптом не стане майстрів, зникне священний дух творчості. На жаль, сумні пророцтва Олександри Федорівни багато в чому справдилися. Гончарство в Опішні занепадає, а народною іграшкою займається лише кілька художників.

В останні роки свого життя майстриня майже не розмальовувала виготовлені речі, а надавала перевагу «чистій» глині, шукала досконалості форми. Серце цієї чудової жінки зупинилося 1987 року. Але залишились унікальні гончарні вироби. Подивишся на них -- і спомини нами линеш у дитинство, а ніжні розписи нагадують квіти з маминого саду.

Наталія ОЛІЙНИК,
співробітник Опішнянського музею-заповідника українського гончарства.

P. S. Пам'ять про Олександру Селюченко увіковічують живі. Володимир Качкан розповідає про художницю у книзі **«Жива глина»**. Скульптор-академік Василь Бородай задумав створити портрет майстрині. Науковець Людмила Настенко збирається написати про неї. Музей-заповідник гончарства на батьківщині художниці пропонує присвоїти її ім'я школі та вулиці, а також готує збірку на спомин Гончарівни. Музей звертається до всіх, хто знав Олександру Селюченко, з проханням поділитися спогадами, фотографіями та листами.

Про те, що було і буде

Виставки

Фототран «Полтава–Київ»

Відомий у колах колег гуманістичним світосприйняттям Павло Здоровило, фотокореспондент ТАРС-Укрінформу в Полтавській області, нещодавно експонував свої твори у столичному Будинку вчителя. Прелюдіями до цієї події були виставки П. Здоровила в Полтаві, а також участь у закордонних фотоекспозиціях.

На знімку Олександра КЛИМЕНКА: майстер та його робота.

ПОСПІВАЮТЬ І ПОФУТБОЛЯТЬ

1 вересня в столичному спорткомплексі «Олімпійський» відбудеться музичне шоу з участю зірок російської естради та футбольний матч між командами естрадних зірок Росії і України. Організатор акції – доброчинний фонд «Наше майбутнє». Очікується приїзд відомих виконавців Валерія Меладзе, Дмитра Малікова, Володимира Кузьміна та інших.

Усі кошти, зібрані фондом від проведення шоу, буде спрямовано на соціальний захист малозабезпечених, підтримку охорони здоров'я, дослідження екологічного стану навколишнього середовища.

ГОЛОСИ УКРАЇНИ ЛУНАЛИ В АЗІЇ

Повернулися додому з Алмати посланниці «Червоної рути» Марина Одольська та Алла Попова. Вони гідно показали себе на міжнародному фестивалі «Голос Азії», що зібрав виконавців сучасної національної музики з різних країн. Марина отримала спеціальну відзнаку генерального спонсора «за майстерне втілення художнього образу» – крупногабаритний японський телевізор.

Аллу нагородили премією почесного члена ФІДОФ, яку два роки тому казахська земля подарувала Ірині Шинкарук і яка дозволяє співакові брати участь у міжнародних фестивалях без вступного внеску. Азіатське літо було щедре для Алли: окрім цієї премії, їй дісталися грошова відзнака мера Алмати, спонсорський мікрофон і титул «Королева «Голосу Азії».

МАКБЕТ В ІНТЕР'ЄРІ СУЧАСНОСТІ

В Одесі відбулася прем'єра незвичайної вистави. Поставив трагедію В. Шекспіра "Макбет" режисер з американського міста Мілуокі Дейл Гутцман. У виставі взяли участь актори керованої ним трупи та російського драмтеатру імені А. Іванова. Згідно із новим трактуванням трагедії, події переносяться у наш час із його нівелюванням моральних цінностей, утвердженням злочинності як норми. Макбет постає перед глядачами в есесівській формі. А сцени та репліки перегукуються з реаліями сучасного політичного життя планети.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Будинок художника: виставка робіт українських митців, присвячена ювілею незалежності України.

Національний художній музей: виставка робіт колумбійського художника Лібарто Мурильє Гарсо.

Галерея «Триптих»: виставка робіт В. Ісупова «Ніякої еротики».

Галерея 36: виставка робіт дев'яти київських художників.

Астрологічний прогноз

на 2 — 8 вересня

ОВЕН (21.03 – 20.04). Для народжених у середині квітня не завжди будуть зрозумілі причини, які перешкоджають їм досягти бажаного. А секрет у тім, що не треба поводитися надто егоїстично. Протягом першої декади вересня спробуйте завершити першочергові справи на своєму робочому місці.

ТІЛЕЦЬ (21.04 – 20.05). Не тільки цей тиждень, а й дві перші декади вересня – чудовий час для того, щоб розкрити ваші таланти. Більше спілкуйтеся з людьми, і ви обов'язково знайдете умови для того, щоб якнайкраще застосувати ваші здібності. Народженим у квітні не варто покладатися на друзів у неділю.

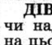

БЛИЗНЯТА (21.05 – 21.06). Все, що станеться з вами на цьому тижні – на краще. Намагайтеся не зіпсувати це нерозважними діями. Найзатишніше почуватиметесь у стінах власного будинку, тому запрошуйте до себе тих, з ким маєте бажання поспілкуватися.

РАК (22.06 – 21.07). У народжених у середині липня в понеділок не виключені непевності у стосунках з партнерами чи покровителями. Протягом усього тижня слід приділяти увагу тому, наскільки справедливо розподілено обов'язки. У вівторок ці проблеми легше розв'язати за умови щирості відносин.

ЛЕВ (22.07 – 22.08). Навіть коли на початку тижня не все складатиметься так, як ви розраховували, з другої половини тижня обставини зміняться на краще. Не намагайтеся докладати надто великих зусиль, аби змінити те, що потім зрушить з місця й без вашої участі. Вихідні обіцяють насолоду в коханні.

ДІВА (23.08 – 22.09). Якщо потребуєте друга чи надійного покровителя, шанси зустріти його на цьому тижні у вас досить високі. Тому не уникайте нових знайомств, навіть якщо поперва вони здадуться вам легковажними. Найсприятливіший час припадає на початок і кінець тижня.

ТЕРЕЗИ (23.09 – 22.10). Те, що ви піклуєтесь про своїх домашніх, не звільняє вас від потреби осягати нові професійні вершини. Найсприятливішим є вівторок. Наприкінці тижня не перевантажуйте себе.

СКОРПІОН (23.10 – 22.11). Початок тижня вдалий для більшості з вас, та практичних результатів досягнуть лише ті, хто діє в інтересах партнерів. Якщо протягом робочої п'ятиденки вам не пощастить досягти бажаного, то вас порадує кінець тижня. У неділю зранку намагайтеся не розпочинати нічого нового, якщо день вашого народження у жовтні.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 – 21.12). Ваші самостійні дії ризиковані. Краще дотримуватися принципу "не впевнений – не обганяй". Якщо пощастить уникнути несподіванок, то у вихідні можливі набутки, але це стосується лише народжених у листопаді. У середині тижня на вас очікують випробування. А ваш розум може підказати оригінальний вихід зі становища, яке виникло. Довіряйте друзям.

КОЗЕРІГ (22.12 – 20. 01). Якщо до кінця тижня ситуація навколо вас не покращає – значить, настав час, коли виявляються ваші найслабкіші місця й недоліки, що їх треба виправляти. Беріться до справи і намагайтеся дати лад своїм думкам.

ВОДОЛІЙ (21.01 – 19.02). Намагайтеся пристосовуватися до обставин, а не бути за всяку ціну сильнішим за них – інколи доцільніше поступитися. Найбільше це стосується народжених у січні.

РИБИ (20.02 – 20.03). На вас можуть чекати несподіванки, у тому числі приємні. Неприємностей бійтеся лише в першій половині тижня. Коли щось одразу не виходить, краще відкладіть справу до сприятливіших часів. Не рекомендуємо розпочинати на цьому тижні щось нове.

Погода на вихідні

На території України погоду визначатиме антициклон, тому опадів не передбачається. Лише у західних та південних областях місцями пройдуть короткочасні дощі з грозами.

Вітер східний, 5–10 м/с, на південному сході пориви 15–20 м/с.

Температура вночі 9–14 градусів, вдень 19–24 градуси. У західних та південних областях вночі 10–15, вдень 21–26 градусів.

У Києві та області без опадів. Вітер східний, 5–10 м/с. Температура вночі 9–14, вдень до 24 градусів.

Український гідрометцентр.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С.ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 230912.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311162.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.